

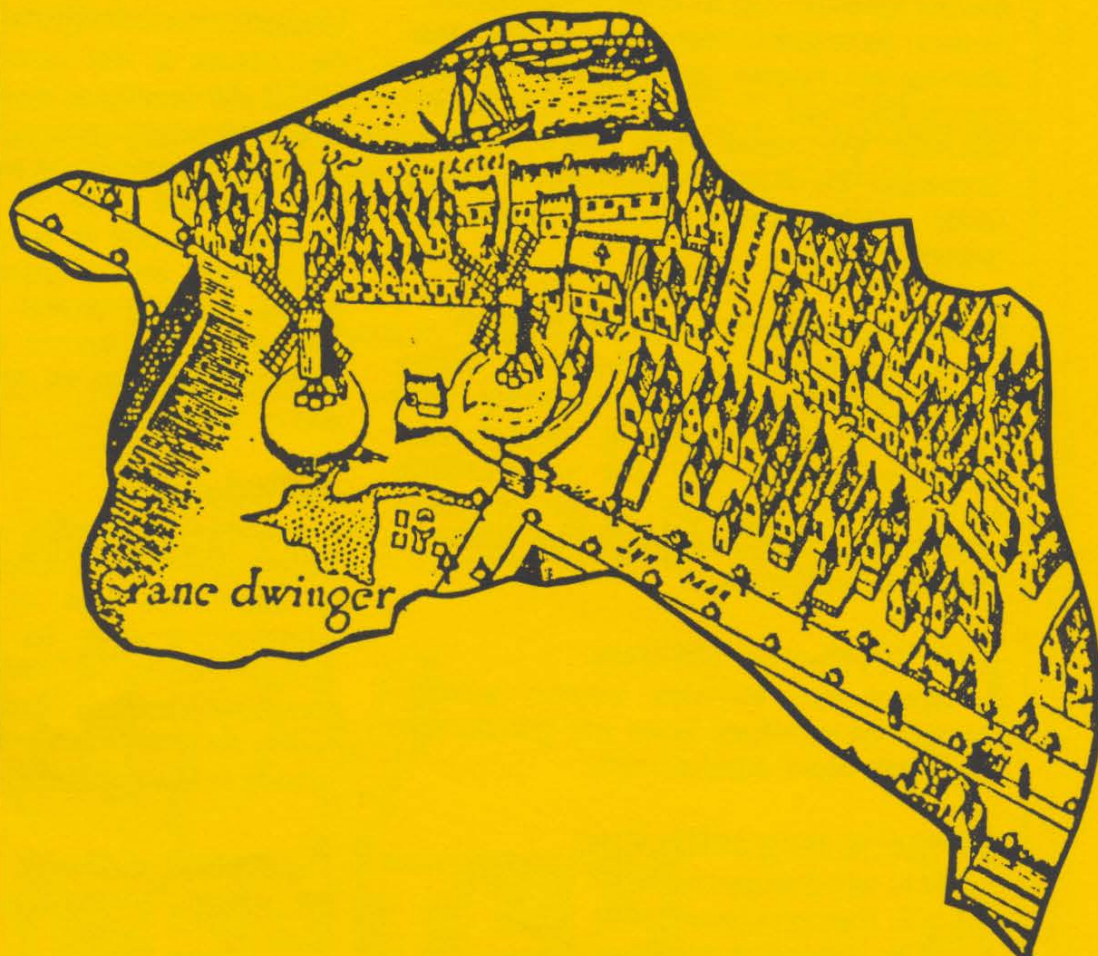
HuppelDePup

Mededelingenblad van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging

Jaargang 3 Nummer 2 April 1996

In dit nummer: o.a.

- Van de Redactie
- Genealogisch Voorstellen
- Van de bestuurs-tafel (B+B)
- Het Afdelings-programma voor de rest van 1996
- Samenvattingen lezingen van: P.Baks, A.Beuse en J.van Campen
- Stamreeks Grijspaarde
- Kwartierstaten Visser en Schipper
- Onbekende bron: Het gilde-archief
- De contactdienst
- Boeken-rubriek
- Vragen en antwoorden
- en nog veel meer

ISSN-nummer: 1380-7277

HuppelDePup

wordt uitgegeven door de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV) en verschijnt doorgaans 3 keer per jaar.

Abonnementen

HuppelDePup wordt gratis toegestuurd aan de leden van de NGV afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de NGV. Overige leden van de NGV kunnen zich abonneren middels een bijkomend of gezins-lidmaatschap van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe. Dit kunt u aanvragen bij de landelijke leden-administratie: NGV Postbus 976 1000 AZ Amsterdam. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de afdelings-secretaris. Andere belangstellenden kunnen een jaar-abonnement nemen op HuppelDePup door overmaking van f 15,00 op girorekening 5563062 ten name van: N.G.V. afdeling Groningen en Noord-Drenthe te Den Ham onder vermelding van: Abonnement HuppelDePup.

Oude nummers en jaargangen

Losse nummers, voorzover voorradig, kosten f 6,00. De jaargangen 1994 (+ index) en 1995 kosten f 15,00 per jaargang. Deze kunnen verkregen worden door het verschuldigde bedrag over te maken op de hierboven genoemde girorekening o.v.v. de gewenste nummers / jaargangen.

Schrijvers-exemplaren

Schrijvers van artikelen kunnen auteurs-exemplaren verkrijgen tegen een gereduceerd tarief, mits vooraf aangevraagd.

Redactie HuppelDePup

- J.W.H. van Campen te Roden (Drenthe)
- H.J. E. Hartog te Groningen
- C.M.W. Hessels te Noordhorn
- M.J. IJzerman te Den Ham
- E.F. van der Laan te Leens
- A. Veldhuis te Veenwouden (Friesland)
- J.B. Kranenborg (Hoogkerk/Amsterdam)

Algemeen redactie-adres

H.J.E. Hartog, Snelliusstraat 28,
9727 JN Groningen

Kopij voor HuppelDePup

Kopij voor het volgende nummer vóór eind juni 1996 toesturen aan het boven-genoemde redactie-adres. **Enige spelregels:**

- Het spreekt vanzelf dat deze grotendeels betrekking dient te hebben op Groningen en Noord-Drenthe,
- Bij voorkeur insturen op floppy (met een afdruk) of duidelijk geschreven/getypt,
- Hoewel we uiteraard blij zijn met elke inzending, worden meerdere bijdragen van één inzender verspreid over diverse nummers van HuppelDePup,
- Te lange artikelen kunnen door de redactie worden bewerkt / ingekort in overleg met de auteur.

Verantwoordelijkheden

De redactie is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de stukken die zijn voorzien van een naam. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren, te redigeren, in te korten en enigszins aan te passen evt. in samenspraak met de schrijver van het artikel. Eerder en elders gepubliceerde artikelen worden niet geplaatst. Artikelen worden opgenomen in volgorde van ontvangst en/of belangrijkheid, een en ander ter beoordeling van de redactie.

Advertenties

Indien u een advertentie wilt laten opnemen in de volgende HuppelDepup, wordt u uitgenodigd te informeren naar de zeer interessante advertentie-tarieven. De afdelings-secretaris, C.M.W. Hessels tel.: 0594 - 50 22 05, zal u graag alle benodigde informatie verstrekken. Leden met niet-commerciële advertenties (bv.: te koop aangeboden) krijgen korting.

Contactdienst

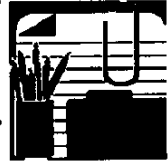
De heer S.J. Smid, Dorpsstraat 9, 9462 PJ te Gasselte.

Afdelings-bibliotheek

Lopende Diep ZZ 8 te Groningen, tussen de Oude Kijk in 't Jatstraat en de Oude Boteringestraat. Tel. 050 - 313 00 52. Open op werkdagen, tijdens kantoor tijden. Graag van te voren even een telefoontje.

Bij de voorplaat

Plattegrond Stad Groningen van Haubois.

Het heeft lang geduurd, deze winter. Voor veel ouderen was het mogelijk een probleem gezien de gladheid en sneeuwval. Maar de archieven en bijeenkomsten kunnen nu weer bezocht worden zonder ongemakken.

Met ingang van dit nieuwe nummer is er nog slechts één redactie-adres voor alle kopij, mededelingen, ingezonden stukken, vragen en antwoorden, etcetera. Zo hoeft de post niet voortdurend uitgewisseld te worden. Het verdelen kan snel geschieden. Wij vragen hiervoor uw medewerking en begrip. Het adres staat uiteraard op de binnenzijde van de omslag vermeld. Stuur uw genealogische inzendingen bij voorkeur in op floppy's, DD formaat.

Vergeet u niet zaterdag 11 mei aanstaande in uw agenda te reserveren? Dan is de Genealogische Adviesdag in de Expohal te Utrecht van 10.00 tot 17.00 uur. Posters op A-3 formaat van dit gebeuren kunt u aanvragen bij dhr. M.J. IJzerman, Sietse Veldstraweg 27, 9833 TA te Den Ham, tel.: 050 - 403 13 59. Hang ze op in dorpshuizen, bibliotheken, verenigingsgebouwen !

Kaarten voor 11 mei zijn reeds nu te bestellen door overmaking van f 5,- per stuk op giro 5563062 tnv NGV afd.Groningen en Noord-Drenthe te Den Ham. Dat scheelt u straks wachten in de rij. Het 10 minutenpraatje van J. van Campen gaat eveneens over de Genealogische Adviesdag.

Wat vindt u verder in dit nummer? Onder anderen een stamreeks Van der Grijsparde, een kwartierstaat Schipper en het 10 minutenpraatje van Albert Beuse over het nieuwe gebouw, waarin het Rijksarchief en het Gemeentearchief Groningen gezamenlijk worden ondergebracht.

De respons op Genealogisch voorstellen door nieuwe en bijkomende leden is zeer hoog. Wij vragen uw geduld. Slechts de teksten van een beperkt aantal leden kunnen per nummer in deze rubriek opgenomen worden. Dit keer een inhaalslag.

Veel plezier met dit nieuwe nummer en graag tot ziens in de Jaarbeurshal (Expohal) te Utrecht op 11 mei aanstaande of op de afdelings-bijeenkomsten !

De Redactie

Tip

In het Rechterlijk Archief wordt bij koop e.d. vaak alleen de voornaam van de vrouw genoemd. Let er dan eens op hoe ze tekent. In sommige gevallen gebruikt ze hierbij haar eigen naam. Voorbeeld: Vdd (Winschoten) 12-3-1651: Herman Berents en Eppe laten een testament opmaken. Ze tekent met: Eppe Peters.

Genealogisch Voorstellen

door Joop van Campen

Henk G. W. Bakker, lidnummer 114387.

Hij is 49 jaar, gehuwd, woonachtig te Loosdrecht en heeft drie kinderen. Hij is cameraman van beroep. Is ongeveer 10 jaar met genealogie bezig en is in 1995 bijkomend lid van onze afdeling geworden. Doet middels een kwartierstaat onderzoek naar eigen familie en de familienamen Scholtens, Pieterman, Sikkens, Bultena en Schuurman, die afkomstig zijn uit Groningen. Hobby's: reizen, fotografie en het maken van cryptogrammen (cryptografie).

(Reg)inald Christiaan Mulder, lidnummer 113333.

Hij is 63 jaar, geboren in Den Haag en woonachtig in Roden. Is gepensioneerd flight simulator instructor van de voormalige Rijks Luchtvaart School te Eelde. Sinds 1982 met tussenpozen bezig met genealogie. Eigen familie blijkt afkomstig uit Oldekerk, Slochteren (Lubbartus Harms Mulder, geb. Slochteren 26-06-1763). Bezig met de families van Ringelesteijn (Deil, Neder-Betuwe), van Steenis (Herwijnen) en van der Most (Schiedam). Gebruikt HAZADATA 7.0b om zijn gegevens op de computer te archiveren. Knipt familieadvertenties uit voor de NGV knipseldienst. Hobby's: tekenen, lezen, schilderen, muziek luisteren, klussen.

Johan H. Breukink, lidnummer 122866.

Hij is 49 jaar, gehuwd, woonachtig te Groningen en heeft twee kinderen. Beroep: verpleegkundige (intensive care). Is ruim 6 jaar bezig met genealogie, kwartierstaat van zijn kinderen. Familienamen o.m. Madyol, Tynagel, Deen, Praktijk (Groningen), de overige komen voornamelijk voor in Friesland, Drenthe en Overijssel. Is (bijkomend) NGV-lid van onze afdeling en Twente. Hobby's: radiozend-amateur, lezen: avonturenromans en populair-wetenschappelijke en historische werken.

H. van Wijngaarden, lidnummer 123198.

Hij is 71 jaar, gehuwd, woonachtig te Haren en heeft één kind. Beroep: oud directeur en hoofd-ingenieur Provinciale Waterstaat van Groningen. Ongeveer 5 jaar is hij bezig met genealogie. Doet onderzoek naar de familienamen Van Wijngaarden (Krimpenerwaard), Oudenaarde (Krimpenerwaard - Zuid-Hollandse eilanden), Balfoort (Utrecht), Leenmans (Noord- en Midden Nederland). Is (bijkomend) lid van onze afdeling, Rotterdam en omstreken en computergenealogie. Tevens vriend van het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG). Hobby's: filatelie, tuinieren, geologie, streekgeschiedenis.

Kees (C) Nienoord, lidnummer 121808.

Hij is 48 jaar, gehuwd, woonachtig in Spijkenisse en heeft drie kinderen. Beroep: voorraad-beheerder / magazijn-medewerker. Is drie jaar met genealogie bezig. Doet onderzoek naar eigen en aanverwante families en voor derden. Houdt zich verder bezig met heraldiek en streekhistorie. Is (bijkomend) NGV-lid van onze afdeling en de afdelingen Heraldiek en Zeeland. Vriend CBG. Onderzoekt de

familie-namen Nienoord (GN, ZH, GLD, NB), Engelman (ZH, ZLD), Vervoort (R'dam, Schiedam), Boekholt (ZH), Hazelhoff (GN), Bakker (NH, GLD, ZH), Berghuis (GN). Werkt met een PC Pentium 60/1GB/8Mb met Modemfax 14400 v.34/v.32/v.42 bis external. Hobby's: zwemmen, wandelen, (klassieke) muziek.

Jan (J) Havinga, lidnummer 121052.

Hij is 50 jaar, ongehuwd en woonachtig te Annen. Beroep: leraar BaO (Wildervank). Is 20 jaar bezig met genealogie. Doet onderzoek naar nakomelingen van Heero Jakobs, overl. Nieuw Scheemda 02-06-1711 en Anne Margariete Meinerdts Hamrik, ged. Groningen 26-03-1669 met de naam Havinga en hun kinderen. Verder kwartierstaat van hemzelf en alle broers en zusters. Ook andere families Havinga (GN), Van Dellen (West. kwartier, Friesl.), Abeen (stad Gron., Drenthe). Is (bijkomend) NGV-lid van onze afdeling en Drenthe en vriend CBG. Hobby's: volleybal, literatuur over Groningen.

Kees (C) van Kleef, lidnummer 123805.

Hij is 37 jaar, gehuwd, woonachtig te Hardenberg en heeft twee kinderen. Beroep: personeel & organisatie consulent. Is 2 jaar bezig met genealogie. In zijn voorouderonderzoek komen 34 familienamen voor, o.a. Hundman, Kleiman, Kramer, Lange, Letmaath (Letmate), Lubberman, Olling, Robel, Rodenburg, Steenbrink, Stoker, Van Veen, Zuidman. Deze namen komen voor in de stad en prov. Groningen. Is NGV lid van onze afdeling en de HCC. Hobby's: ornithologie (vogelkunde; bouw, leefwijze en ontwikkeling).

Gertie (G) F.H. Lentz (echtgenote van Harkema), lidnummer 123865.

Zij is 53 jaar, gehuwd en woonachtig te Groningen. Beroep: ex-lerares gymnastiek en geschiedenis. Is ruim 7 jaar bezig met genealogie. Zij doet onderzoek naar eigen familie, tbv boek/studie en streekhistorie. Familienamen in haar voorouderonderzoek zijn Lentz, Meijer, Moes, Heidergott, Tholen, Dubben, Wegter, Van Bolhuis. Namen komen voor in Duitsland, Den Haag, Groningen (stad en prov.) en Drenthe. Is NGV-lid van onze afdeling. Hobby's: geschiedenis, computer, sport, tuinieren, cabaret/muziek/theater, lezen/studie/onderzoeken, puzzelen/cryptogrammen.

Carolien Jager, lidnummer 123872.

Zij is 25 jaar, ongehuwd en woonachtig te Smilde. Beroep: secretaresse. Vanaf augustus 1995 is zij bezig met genealogie. Zij doet voorouderonderzoek naar de familienamen Jager en Hemmes, afkomstig uit Meeden resp. Muntendam. Is NGV-lid van onze afdeling. Hobby's: badminton, tekenen, wandelen van de 4-daagse Nijmegen.

Tineke van de Belt, lidnummer 116715.

Zij is 31 jaar en woonachtig te Bedum. Beroep: administratief medewerkster bij PTT Telecom. Sinds 1985 verricht zij onderzoek naar de familie Sportel. Bezoekt daarvoor regelmatig het Rijksarchief Groningen. Heeft ervaring met de computerprogramma's Gens Data en HazaData. Hobby's: duiken, motorrijden en geschiedenis van Groningen.

Pieter Bos, lidnummer, 103000.

Hij is 68 jaar, gehuwd, vier kinderen en woonachtig te Zwolle. Beroep: scheikundige (gepensioneerd). Is sinds 1960 bezig met genealogie naar diverse families uit zijn kwartierstaat. Vóór 1750 zijn dit vrijwel uitsluitend patronymen. Zijn familie-onderzoek strekt zich uit tot alle provincies van Nederland, behalve Friesland. Verder doet hij streekhistorisch onderzoek t.b.v. het boerderijenboek Scheemda-Meeden e.a. Hij is (bijkomend) lid van de NGV-afdelingen Overijssel en Groningen-Noord-Drenthe; Drents Historische Vereniging, vriend CBG en geabonneerd op Ons Erfgoed. Hobby's: geschiedenis van het Midden-Oosten vanaf 1850, geïllustreerd in postzegels.

Jan (J) J. Geuken, lidnummer, 118975.

Hij is 36 jaar en woonachtig in Ten Boer. Sinds 1983 verricht hij onderzoek naar de familienamen Geuken (Oost-Groningen en Ost-Friesland) en Boertien (Hoogeveen). Verder is hij bezig met de streekhistorie. Hij is (bijkomend) lid van de NGV-afdelingen Drenthe en Groningen-Noord-Drenthe, Drents Historische Vereniging en de Historische Kring Hoogeveen en vriend CBG.

Lia (C.) Stegehuis-Meijer, lidnummer 123851.

Zij is 42 jaar, gehuwd en woonachtig te Borne (O). Zij is werkzaam in de administratie en boekhouding van het eigen installatiebedrijf. Ongeveer één jaar geleden is zij met genealogisch onderzoek begonnen. Zij verricht samen met een broer en oom voorouderonderzoek naar de familienamen Meijer (en Luiken). Deze familie(s) komen voor in Usquert, Rottum, Middelstum, Kantens, Westerwijtwert. Zij zoeken de voorouders en nazaten van Jacob Wolters (Meijer), geb. ca. 1750, overl. 1793 geh. met Freeka Alberts, geb. 25-12-1748, overl. 14-06-1814. Zij is (bijkomend) lid van de NGV afdelingen Twente en Groningen-Noord-Drenthe. Hobby's: lezen, creatief bezig zijn (in de ruimste zin).

Agenda

- 11 mei 1996 Genealogische Adviesdag in de Jaarbeurs in Utrecht n.a.v. het 50 jarig bestaan van de NGV. Geopend van 10-17 uur, toegang fl 5,00.
- 11 mei Het Verenigingscentrum in Naarden is daarom deze dag gesloten.
- 16 mei Het Verenigingscentrum in Naarden is gesloten (Hemelvaartsdag).
- 7 sep Vooroudermarkt in schouwburg Ogterop te Meppel. 10 - 16 uur.
- 14 sep Bijeenkomst Afdeling Friesland. Zalencentrum Onder de Luifel te Leeuwarden
- 3 okt Het Verenigingscentrum Naarden (Adriaan Dortmansplein 3A is de gehele dag (v.a. 11 uur) geopend.
- 19 okt Bijeenkomst Afdeling Friesland. (Plaats: zie 3 okt)
- 14 nov Het Verenigingscentrum Naarden (Adriaan Dortmansplein 3A) is de gehele dag (v.a. 11 uur) geopend.
- 16 nov Bijeenkomst Afdeling Friesland. (Plaats: zie 3 okt)
- 14 dec Bijeenkomst Afdeling Friesland. (Plaats: zie 3 okt)

Dinsdag 14 mei 1996

Plaats: Congrescentrum het Tehuis, Lutkenieuwstraat 13 te Groningen (bij A-Kerkhof NZ, zaal op begane grond; parkeerplaats Westerhaven).

Aanvang: 20.00 uur (zaal open 19.30 uur).

Thema: Ommelander adel in de late middeleeuwen.

Spreker: Dhr. R.H. Alma.

Adellijke families spreken nog altijd tot de verbeelding. Veel genealogen hebben adel of "adel" in hun kwartierstaat of genealogie. Wanneer waren onze voorouders in Groningen van adel en wanneer niet? De heer Alma zal op deze vragen ingaan, met nadruk op de periode 1400 - 1600.

Opgelet bestuursverkiezing:

De bijeenkomst van 14 mei zal begonnen worden met een tussentijdse afdelings Leden Vergadering. Ons bestuurslid Dhr. F. Renssen heeft te kennen gegeven als afdelings-bestuurslid te willen aftreden na 11 mei 1996 (de datum van de grote manifestatie i.h.k.v. het 50 jarig bestaan van de NGV). Het afdelingsbestuur respecteert zijn beslissing en stelt voor Dhr. J.W.H. van Campen uit Roden (redactielid van HuppelDePup en nauw betrokken bij de voorbereidingen van 11 mei voor onze afdeling) als vervanger van Dhr. F. Renssen te kiezen. Tegenkandidaten kunnen volgens de geldende regels worden aangemeld bij de afdelings-secretaris.

De lezingen-commissie heeft reeds veel werk verzet. Zo kan zij u nu reeds het programma voor de rest van 1996 presenteren. Noteer alvast in uw agenda:

Maandag 2 september 1996

Plaats : Rijksarchief Drenthe, Brink 4, Assen.

Aanvang: 19.30.

Route : Komt u met openbaar vervoer, dan stapt u uit op/bij het station Assen. U loopt door de Stationsstraat, steekt de Oostersingel over en neemt vervolgens de Kloosterstraat. U komt daarna op de Brink (ca. 5 minuten lopen).

Komt u met de auto, dan rijdt u naar het station Assen. Van hieruit gaat u de Stationsstraat binnen. U komt op de Oostersingel en slaat links af. De Oostersingel gaat na een bocht over in de Zuidersingel. Op dat punt bij een bushalte bevindt zich een parkeerplaats. U neemt vervolgens (zonder auto dus) het voetpad naar de Brink, waar het Rijksarchief is gelegen.

Thema : Kadasterkaarten en genealogie. Lezing met dia's en een rondleiding door het archief.

Spreker: Dhr. Tj. Jongsma.

In algemene zin wordt aangegeven het ontstaan van het Kadaster, doelstelling en ontwikkeling. Vervolgens worden de diverse kadastrale bronnen besproken en uitgelegd welke mogelijkheden deze bronnen bieden voor genealogisch onderzoek.

De volgende lezingen worden alle gehouden:

Plaats : C.J.M.V.-gebouw, Spilsluizen NZ 9 te Groningen (vlakbij de parkeerplaats van de Ossenmarkt).

Aanvang: 20.00 uur (zaal open 19.30).

Woensdag 9 oktober 1996

Thema : Het publiceren van genealogische boeken.

Spreekster: dr. E.W.A. Elenbaas-Bunschoten.

Zij besteedt in haar lezing aandacht aan het proces van gegevensverzameling t/m het verkopen van het boek. Zij staat niet alleen stil bij bronnen uit lang vervlogen tijden, maar gaat m.n. in op bronmateriaal uit de 19e en 20ste eeuw. Welke mogelijkheden bieden deze bronnen om een boek te verrijken. Uiteraard worden technische facetten (lay-out, leesbaarheid e.d.) en financiële aspecten (bv. marktvergelijking drukkerijen) niet vergeten. Verder geeft zij tips m.b.t het benaderen van potentiële kopers, het voorkomen van een schuldenlast na publicatie etc.

Maandag 4 november 1996

Thema : Boedelinventarissen als bron voor genealogisch onderzoek.

Spreekster: drs. E. Doelman.

Zij zal vertellen wat boedelinventarissen zijn, bij welke gelegenheden zij werden opgemaakt en welke informatie men erin vindt. Zij zal verder ingaan op de overlevering, de vindplaatsen en de eigenaardigheden van deze bron. Tenslotte zal zij aan de hand van enkele voorbeelden laten zien hoe boedelinventarissen gebruikt kunnen worden bij genealogisch onderzoek.

Woensdag 11 december 1996

Thema : Bronnen voor genealogisch onderzoek naar militaire voorouders.

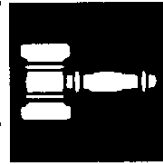
Spreker: Dhr. A.K. Kisman.

In deze lezing komen een reeks van bronnen aan de orde, zoals het leger, de marine, het (Koninklijk) Nederlands-Indisch leger, de tehuizen voor militairen (oud-gedienden), het Wapen der Koninklijke Marechaussee, het Korps Politietroepen, de buitenlandse militairen in Nederlandse dienst, militaire onderscheidingen, de militaire pensioenen en tenslotte enkele aanverwante onderwerpen als remplaçanten, Zouaven etc.

Vrijwilligersprojecten op het Rijksarchief

Onze oproep in het september-nummer van HuppelDePup (1995 jrg. 2 nr. 3) heeft een veertiental reacties opgeleverd. Met deze ploeg mensen was het doel, het in de computer invoeren van de huwelijken uit de periode 1903-1912 aan de hand van de op de studiezaal aanwezige kopiedelen, al na twee maanden bereikt. Het Rijksarchief bezint zich daarom op een vervolg op dit project, waarbij o.a. gedacht kan worden aan het invoeren van de overledenen vanaf 1893. Nieuwe vrijwilligers zijn daarvoor van harte welkom. Opgave bij Menno de Lange, tel. 050-5776375.

Van de bestuurstafel: B + B (Bestuur en Beleid)

door Thijs IJzerman, afdelings-afgevaardigde

Er vindt een aantal keren per jaar overleg plaats tussen het hoofdbestuur (HB) en de afdelingen. Aan het begin van het jaar wordt altijd de zgn. gecombineerde vergadering (GV) gehouden met de afdelings-afgevaardigden, de hoofden van dienst (Contactdienst, Dienst Informatie en Publiciteit, Verenigingscentrum enz.). De GV is een soort voorvergadering van de Algemene Vergadering. Eind april volgt de Algemene Vergadering (AV) waarop (nieuwe) bestuursleden worden ge- en herkozen en de jaarrekening en de begroting worden vastgesteld. Aan het eind van het jaar is er dan nog het zgn. Najaarsoverleg waar lopende zaken worden besproken. In 1995 vond er 's morgens nog een penningmeestersoverleg plaats.

Tijdens het najaarsoverleg van 1995 is besloten om een "Evaluatiecommissie Nota Groeiende Dienstbaarheid" in te stellen. De Nota Groeiende Dienstbaarheid over de toekomst van de NGV verscheen in 1991 en keek zo'n vijf jaar vooruit. De nota is indertijd ook besproken in onze afdeling. In de commissie hebben vertegenwoordigers zitting vanuit het HB, de regionale afdelingen, de functionele afdelingen en de diensten. Ondergetekende is één van de leden vanuit de regionale afdelingen in de commissie.

Tijdens de GV in januari jl. kwam ook de nieuwe samenstelling van het HB ter sprake. Vier leden van het HB zijn aftredend, waarvan er twee (Dhr. Mol, 1e penningmeester en mw. Goossens, 2e secr.) niet herkiesbaar zijn. De heer Mol wordt opgevolgd door de heer A. Gerbers uit Beilen en als opvolger van mw. Goossens is voorgedragen mw. M.J. Wassink uit Helmond. De heer Gerbers is assistent-accountant en binnen de NGV is hij secretaris van de afdeling Drenthe. Mw. Wassink is 1e secretaris van de afdeling Kempen en Peelland. Met haar man is zij bezig een genealogisch onderzoeksbureau op te richten. Vanuit de vergadering werd er voor gewaarschuwd dat dit tot een belangenverstremming zou kunnen leiden en aanleiding kan geven tot roddelpraatjes over een vermeende voorkeursbehandeling. Er werd dan ook op aangedrongen om hier duidelijke afspraken over te maken. Inmiddels heb ik begrepen dat het meer gaat om een regionaal documentatiecentrum. De AV van 27 april zal duidelijkheid moeten verschaffen hierover.

Vanuit de vergadering kwam de vraag of de herkiesbare HB-leden wat konden vertellen over hun portefeuille-werkzaamheden in de afgelopen periode. HB-voorzitter Dix wees dit af met het argument dat het HB als één geheel functioneert en dat het niet uit individuele leden bestaat: collectief bestuur. Op zich is dat correct volgens mij als het naar buiten toe betreft. Waarom een portefeuilleverdeling? Omdat het HB als geheel niet alles tegelijk kan aanpakken, maar dan kunnen individuele HB-leden toch ook wel iets vertellen over hun portefeuille in de GV of de AV? Een vraag waar ik dan mee blijf zitten, is hoe ik als vertegenwoordiger van deze afdeling aan de nodige informatie kom om het HB te controleren. Als er iets niet goed gaat (of gegaan is) met bijv. een dienst of een NGV-activiteit die een bepaald HB-lid in portefeuille heeft, dan wil ik als uw vertegenwoordiger het HB-lid daar op aan kunnen spreken. Ik heb na afloop dhr. Dix deze vraag voorgelegd en volgens hem komt het er op neer dat de afgevaardigden daar zelf

achter moeten komen, gezien het collectieve bestuur. Ik heb wel enig begrip voor dit standpunt maar helemaal tevreden ben ik er ook niet over. De ultieme oplossing heb ik overigens ook niet voorhanden, althans zolang het HB van mening blijft dat individuele HB-leden geen verantwoording hoeven af te leggen in de GV of AV.

Tussendoor vindt eenmaal per jaar het "Noordelijk Overleg" plaats. Dit is een informeel overleg tussen de afdelingen Groningen en Noord-Drenthe, Friesland, Drenthe, Twente en IJssellanden. Onlangs heeft weer een dergelijk overleg plaats gevonden. Aan de orde kwam ondermeer wat nu de status van het overleg is. Besloten werd dat het vooral een overleg is om ervaringen uit te wisselen en om elkaars meningen over diverse zaken te peilen. In voorkomende gevallen kunnen er ook beleidskwesties aan de orde komen en zou er een gemeenschappelijk standpunt geformuleerd kunnen worden. Op het overleg in 1994 werd afgesproken om bij het HB aan te dringen op o.a. een lezersonderzoek van Gens Nostra (GN). Ook de afgelopen keer kwam dit ter sprake en we zullen er nogmaals op aandringen aangezien wij het idee hebben dat er met ons vorige verzoek niet veel gebeurd is. Nu wordt dit idee wel eens gepareerd met het argument dat niet gebleken is dat daar behoefte aan bestaat. Dat is op zich juist, maar in dit soort gevallen hoef je niet altijd passief af te wachten totdat blijkt of er behoefte aan verandering is. Gens Nostra is in de vijftig jaar dat de NGV bestaat niet of nauwelijks veranderd. Vrijwel iedere afdeling heeft zijn eigen afdelingsblad. Iedere organisatie moet zichzelf van tijd tot tijd kritisch onder de loep nemen om te zien of men nog aan de eigen doelstellingen voldoet. Er is door de commissie Efficiënt Beheer niet voor niets gepleit voor een meerjaren-programma. Het Centraal Bureau voor Genealogie is ook met een nieuw kwartaalblad gekomen. Bestaat er wel behoefte aan uitgebreide kwartierstaten in GN, zou dat niet beter in kwartierstatenboeken kunnen? Voldoet het formaat van GN nog? De vijf noordelijke afdelingen hebben aangeboden om hun afdelingen als proeftuin voor een lezersonderzoek te laten fungeren. Wellicht dat we in onze afdeling alvast een voorschot kunnen nemen. Heeft u hier ideeën over? Ik verneem ze graag van u, mijn adres en telefoonnummer vindt u op de achterpagina van HuppelDePup.

Zoals bekend staat in Naarden het Verenigingscentrum (VC) van de NGV. Er was sprake van, dat een meubelhal zich in hetzelfde complex wilde vestigen, waardoor ons VC in het gedrang zou komen en een mogelijke uitbreiding al helemaal niet tot de mogelijkheden zou behoren. Het leek er op dat het 'gevaar' geweken was doordat de meubelhal in Amsterdam bleef, maar de laatste berichten luiden dat men toch weer naar Naarden zou willen. De gemeente Naarden heeft een voorontwerp bestemmingsplan gemaakt voor de Promerskazerne (waar het VC in gevestigd is) waarbij de Promerskazerne ook een sociaal-culturele functie heeft. Uiteraard is wel eens overwogen om het VC naar elders te verplaatsen maar vervangende huisvesting in het centrum van het land is niet goedkoop en moet ook goed bereikbaar zijn. Het HB volgt de zaken nauwlettend en ik zal u via deze rubriek op de hoogte houden.

Mocht u ideeën hebben over de NGV in de toekomst, of vindt u dat de NGV (meer) aandacht zou moeten besteden aan bepaalde zaken, aarzelt u dan niet mij dat te laten weten. Meningingen vanuit de leden vind ik bijzonder belangrijk, de NGV is er per slot van rekening voor u, van u en door u.

Behalve de begraafboeken die er van sommige plaatsen zijn en de in het vorige nummer van HuppelDePup behandelde diaconieboeken is er nog een bron waar begraaf- of overlijdensdata in te vinden zijn, nl. de gildeboeken.

Gildes werden opgericht als een soort georganiseerde burenhulp, om in geval van ziekte en overlijden te helpen. Later werden ze ook wel nabergilden genoemd. In grotere plaatsen waren ze vaak ingedeeld per wijk of klufft. De leden (gildebroeders) waren over het algemeen gezinshoofd (vaak de man dus), maar ook weduwen konden lid worden. Lid worden was niet verplicht.

Inkomsten verkreeg het gilde door intreegeld, contributies, het jaarlijkse lidmaatschap, weduwengeld, begraafkosten en boetes (breuken genaamd).

Uitgaven waren er voor de huur van het lokaal waar de "baren" geborgen waren, het gebouw waar de vergaderingen werden gehouden en voor bier, keersen en "pampijr".

Wat waren de plichten voor gildebroeders? Elk gilde stelde daarvoor zijn eigen reglement op, ook wel "rolle" of "willekeur" geheten, met daarin de omschrijving van de "naberplichten". Dat was o.a. het waken bij een zieke of dode, het afleggen daarvan, een graf delven, aanzeggen, klokluiden en naar de laatste rustplaats begeleiden. Het waken en afleggen gebeurde bij mannen door mannen en bij vrouwen door vrouwen.

Een artikel uit het reglement uit Winschoten luidt "Dat uit jeder huis een bequaam persoon en geen kind maar over 16 jaren de dode moet volgen van het sterfhuis an 't graf' en dat er bij "goedwilligheid" ook twee mochten volgen "ofte zoveel sij willen".

Artikel 3 van het Oostelijk Gilde van Veendam (1772) zegt: "Als een vrouw in barentsnood is, en hulpe nodig heeft, zullen de agt naaste nabuivrouwen, als zij versogt worden daarbij moeten adsisteren bij 10 st. breuke, dog verlost zijnde of zoo veel niet nodig zijnde van de breuke vrij zijn."

En in art. 12 van datzelfde gilde: "Niemand zal enig kind of kinderen op de bijeenkomste der Gilde brengen bij verbeurte voor ijder 6 stu(iver)s dog een borst kind zal vrij zijn".

Elk jaar kwamen de gildebroeders bijeen en werden er twee leden gekozen als bestuur, een olderman en jongeman.

Breuken of boete kreeg men als men zijn plicht niet was nagekomen. Bijvoorbeeld niet zijn wake had gedaan, niet bij het graf maken was geweest, niet had geholpen met uitkleden, te laat was gekomen bij de begrafenis of de dode niet was gevolgd. Aan de hand van het gildearchief van de Torenstraat van Winschoten 1668-1720 en v.a. 1720 geef ik wat voorbeelden wat men er zoal in kan vinden.

Regelmatig volgt er een lijst van leden, nieuwe leden worden ingeschreven en er wordt genoteerd wie er weduwengeld moet betalen. Bestuurswisselingen worden regelmatig genoteerd. Zo kunnen we in 1671 lezen dat Peter Graver olderman wordt, op 16-6-1677 dat Wilcke Berents olderman afgaand is en dat Willem Jurrijns getuige is.

Niet alle jaren zijn volledig opgeschreven en van sommige bladen mist een gedeelte, maar een andere keer is het wel weer erg duidelijk ingevuld. Verstorven,

verluit en begraven wordt vaak willekeurig door elkaar gebruikt.

- Den 13 jan. (1686) is Jan Wijbbes kint verstorven, den 15e is het kint begraven.
- Den 22 febr. (1686) is Reinder Dercks kint verlut, den 26e is het kint begraven, en dese vier luiders so laet luit daet die dode al op het hof is gewest en de klokke eens is aengetogen en sijn dese mester Jacob Schoenmaecker, Jan Broers, Hindrick Rotgers, Klas Baertelt.
- 1721 den 30 julij hebben Sijmen Glasius en Hindrik Harmens snijder de laatste waake gedaan be Tonke Egges.
- 1724 den 22 meerdt het opdragen van Berendt Hermens.
- 1729, 3 jan. Egge Jacobs kindt ter aarde gebracht.

Breuken (boetes dus) komen regelmatig voor. Er zijn de gewone breuken zoals Wilke Berents te laat bij Sijbelke kint (1673), bij de begrafenis van Jan Banenga's kint de jonge (= knecht) van Boele Middelstum (i.p.v. zichzelf) aanwezig en Eggo Jacobs dochter niet gevolgd (31 jan. 1731, Egge's vrouw was overleden en de dochter nam die plichten waar).

Daarnaast komen er ook bijzondere voor:

- 1681 Voort klock slaen heeft Onne Peeters toback smoket in de voorgaedereng ende tiaerts kindt begraeven sol worden.
- 24 mei 1689 heeft Hindrik Sebes backer en Onno Pieters malcander op d gilde geslaen.
- 1692. Haijcke Jans geven voor dat hee het bladt uit boeck toescheurt hadde.
- 22 april 1696 heft Klas Jans heft Haeijcke Jans backer uijt gescholden.
- 1708 den 22 april heeft Hindrick Geerts Otto Jans voor een schelm gescholden en heeft 1/4 bier self daar voor belooft.

Ook als men geen lid was van het gilde kon men toch gebruik maken van de diensten ervan, getuige de volgende inschrijving: 20 jan. 1727 is Klaas Bartholts wed. begraven, welke in onse gilde niet is ingeschreven geweest. Derhalven competeert de gilde ten gevolge 9 articul 3=0=0.

Men kon ook vrij zijn van diensten, zoals Gerrit Busscher in 1704. Hij is "met toestemmen van de gesamentlijke gilde broers ofte nabuiren veraccordiert dat hij in het jaar sal geven 1/2 tonne bier, waarvoor hij sal vrij zijn van alle diensten. 1/4 in 1706 en dat andere 1708.

Ook als een overlijden niet was aangetekend, kon men dat soms toch globaal nagaan. Zo wordt Eppo Sluis regelmatig genoemd tot aan 1703 toe, maar komt z'n weduwe voor bij betaling van het weduwengeld in 1704.

Op het Rijksarchief Groningen zijn gildearchieven van Bedum, Beerta, Bellingwedde, Bierum, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leens, Middelstum, Midwolda, Muntendam, Nieuwolda, Oude Pekela, Scheemda, Ten Boer, Vlagtwedde, Warffum, Winschoten, Winsum en 't Zandt. Dat van Veendam was op het moment dat dit geschreven werd nog in het Veenkoloniale Museum in Veendam, maar stond op het punt ook naar het Rijksarchief te gaan. Mogelijk zijn er bij andere gemeenten of musea ook nog gildes.

Het oudste (bekende) gilde is van Winschoten en begint in 1668, Midwolda eindigt als laatste in 1934. De inhoud loopt uiteen van erg summier tot vrij uitgebreid (Winschoten), maar het is zeker de moeite waard om eens een door te bladeren.

Behalve van (de fiches van) het gildearchief Winschoten, is voor dit artikel gebruik gemaakt van de Groningsche Volksalmanak (GVA) 1924 blz. 181-209 en de archiefinventaris van de gilden van het Rijksarchief.

Verdere literatuur over dit onderwerp kan men vinden in:
 de GVA 1933 (148 e.v.) over de gilden in Veendam,
 GVA 1922 (32 e.v.) Willekeuren en Gildeboeken van Westerwolde,
 GVA 1947 (148 e.v.) Het Bellingwolder gildereglement en het Koudehoekster.

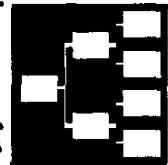
Een genealogisch getint raadsel

In de scheurkalender van het Genootschap "Onze Taal" kwam het redactie-lid Thijs IJzerman onderstaand raadsel tegen met een genealogisch tintje:

Een vrouw zegt tegen haar zoon: "Jouw vader is mijn vader, je grootvader is mijn man, jij bent mijn zoon en ik ben je zuster."

Oplossing op blz. 53.

Kwartierstaat Schipper

door Antonia Veldhuis

Vervolg (en slot) van de kwartierstaat van Hendrik Jans Schipper. Het eerste deel is gepubliceerd in HuppelDePup 1995 jrg. 2 nr. 3.

34. Eltie Jaspers, overl. na 20-2-1637.

tr. rond 1612

35. Gele N., overl. na 20-2-1637.

(Jetsche - Occo- Remke - Eme - Rieme - Eppe).

38. Albert Egberts Puijse, overl. Veendam tussen 6-1-1658 en 27-5-1660

39. Moerke Hansen

40. Jan Harmens, overl. tussen 3-10-1647 en 9-7-1654.

tr. Noordbroek 12-4-1635

41. Wypcke Tjapkes, geb. rond 1615, overl. na 14-2-1667, tr. (2) Wagenborgen (h.c.) 9-7-1654 met Pieter Eppes, uit Siddeburen, z.v. Eppo Jacobs en Eltje N. (Tjapke - Hendrik).

42. Jan Jans, schoenmaker, overl. tussen 22-1-1661 en 17-5-1664, tr. (1) Westerlee (h.c.) 9-3-1625 Aeltien Alberts, overl. voor 11-7-1637.

tr. tussen 1637 en 1641

43. Anna Jans, tr. (2) Westerlee (h.c.) 16-12-1664 Jan Berents, afk. uit Blijham. (Anneke - Berentien - Berent - Jantien).

44. Geert Sijmens, geb. Groningen (?) rond 1600, kremer, overl. Noordbroek rond 1660.

tr. Groningen 4-1-1624

45. Grete Jans, geb. Noordbroek rond 1600, overl. na 1672.

(Wiske - Grietje - Jan - Sijmen).

54. Jan Thomas, overl. Wagenborgen tussen 27-3-1636 en 18-3-1642.

tr. Wagenborgen (h.c.) 18-11-1612

55. Cornellijs Peters, overl. Wagenborgen tussen 5-10-1651 en 25-11-1653, tr. (2) Wagenborgen (h.c.) 13-10-1643 Peter Meertens, overl. tussen 1643 en 1651,

- z.v. Meerten Peters en Gese Mennes), tr. (3) Wagenborgen (h.c.) 5-10-1651 Jan Frericks, z.v. Frerick Jans en Sijcke N.
(Geesjen - Pieter - Hille - Jacob).
- 58. Edzo Claesens**, geb. rond 1618, overl. voor 26-2-1663.
tr. Meeden (h.c.) 5-12-1638
- 59. Swaenke Deeters**, overl. Meeden voor 26-2-1663, tr. (1) Meeden (h.c.) 9-3-1630 Harmen Gerdts, z.v. Gerdt en Nanne.
(Anna - Claes - Martien - Siecko).
- 60. Hindrick Hindricks**, overl. Westerlee voor 23-6-1647.
tr. Westerlee (h.c.) 9-3-1619
- 61. Teelcke Jans**, overl. Westerlee voor 26-2-1659.
(Hindrick - Jan - Ebbe - Wijbe - Febo - Fenne - Renske - Wessel).
- 62. Emme Jans**, overl. tussen 18-11-1651 en 1-6-1656.
tr. Midwolda 15-8-1630
- 63. Fossa Tonnis**, begr. Finsterwolde 17-1-1667.
(Hille - Tonnijs - Scheltien - Sijben - Geeske).
- 80. Harmen Lamberts**, overl. Noordbroek na 8-3-1635.
tr. rond 1610
- 81. N. Jans.**, overl. voor 8-3-1635.
(Jan - Lambert).
- 82. Tjapke Berents**, overl. tussen 1-7-1635 en 18-6-1642.
tr. Noordbroek of Wagenborgen rond 1615
- 83. Lysebet Elties**, overl. tussen 18-6-1642 en 9-7-1654.
(Wijpcke - Berent - Eltje - Menje).
- 84. Johan Hindricks**, geb. Westerlee rond 1560, schoenmaker (?) en carspelman, overl. voor 27-5-1627, tr. (2) Midwolda (h.c.) 15-9-1616 Sije N., d.v. Anne.
tr. 1580/1590
- 85. Berntie N.**, overl. voor 15-9-1616.
(Jan - Hindrick - Jacob - Berent - Trijne - Grete).
- 88. Sijmen Jurriens**, afkomstig uit Winsum, schoenmaker bij de Aa te Groningen, overl. voor 1627.
tr. Gron. voor 1590
- 89. ? Grietje N.**
(Jurrien - Geert)
- 90. Jan Jans**, overl. Noordbroek(sterhamrik) rond 1619.
tr. Noordbroek rond 1600 (verlaat h.c. Noordbroek 27-4-1614)
- 91. Wiske Geerdts**, overl. voor 9-5-1633.
(Grete - N.N. - Aldert - Claeske).
- 116. Claes Edzens.**
tr. Meeden rond 1615
- 117. Seeike N.**
(Edzo - Meijnt).
- 118. Deetert Elsens**, overl. na 8-3-1650.
tr. Meeden rond 1610
- 119. Abele Sybels**, overl. na 8-3-1650.
(Swaenke - Sebo - Elso).
- 120. Hindrick Hindricks van Westerlee.**

- 122. Johan Wessels**, overl. na 25 juni 1658, tr.(2) voor 1649 Jantje N.
tr. Westerlee rond 1600
- 123. Ebbe N.**
(Teelcke - Nanke - Simen - Hero - Wypcko).
- 124. Jan Frans**, overl. voor 2 april 1628.
tr. Midwolda rond 1610
- 125. Sijben Emmes**, overl. na 2 april 1628.
(Emme - Hille - Aijlko - Frans).
- 126. Tonnis N.**, overl. voor 3 februari 1639.
tr. Midwolda rond 1620
- 127. Auwe Tiddes**, begr. Finsterwolde 3-3-1664.
(Fossa - Frouwe).

168. Hindrik Jans, geb. rond 1535, overl. na 15-9-1616.

238. Sybel N.

239. Martien N., overl. Meeden 1630 (tussen 9-3 en 2-5).
(Abele - Jacomijn).

250. Emme N.

251. ? Scheltie N.

(Sijben - Lambert - Aijlcko - Ipe - Focktien).

Alle gegevens zijn gevonden d.m.v. doop-, trouw- en lidmatenboeken en het Rechterlijk Archief (huwelijks-contracten, boedelverdelingen e.d. Zie Onbekende bron in HuppelDePup 1995 jrg. 2, nr. 2). Ongetwijfeld kan er hier en daar nog wel een datum worden "ingedamd" en mogelijk nog een voorouder worden bijgevonden. Ik (wij) houd(en) ons ook nu weer aanbevolen voor aanvullingen en verbeteringen! Er kwam tot nu toe slechts één reactie binnen, maar die leverde wel 2 voorouders op. De heer W.G. Boswijk leverde de kwartieren 38 en 39 en van hem is ook de aanvulling dat de nrs. 18 en 19 (Hendrik Pals en Janneke Hendriks) overleden zijn voor 2 mei 1694. Dan vindt de boedelscheiding plaats.

Werkgroep Computer & Genealogie en bezoek Naarden

Tijdens de laatste Afdelings-Leden-Vergadering heeft het bestuur u toegezegd actie te ondernemen om te bezien of er onder de afdelingsleden behoefte bestaat om gezamenlijk naar ons Verenigings Centrum in Naarden te gaan. Tevens is toegezegd te peilen of onder de afdelingsleden belangstelling bestaat een afdelings-werkgroep Computer & Genealogie op te starten. Uw belangstelling voor beide onderwerpen kunt op bijgevoegd formulier aangeven.

Geïnspireerd door een lezing

De lezing van de heer Westeringh "Wat kan men aan genealogisch in de krant vinden" inspireerde ons redactielid Antonia Veldhuis tot het maken van de volgende pagina. Zomaar wat aardige stukjes uit de krant. Hoewel het leuk is wat in oude kranten te bladeren, raadde de heer Westeringh ons wel aan om voor familieonderzoek toch wat gericht te zoeken. Zoals het gerucht van het verdronken meisje, waarvan wel de overlijdensdatum bekend is en b.v. de twee zwagers die drie dagen na elkaar overlijden (ongeluk, epidemie?). Verder kan men zoeken naar advertenties (geboorte, huwelijk e.d.) waarvan data bekend zijn.

Nieuwe Prov. Gron. Courant 22.5.1912 ↓

Bij het heden gehouden mondeling examen voor onderwijzer(as) werden geëxamineerd 8 vrouwel. cand. Geslaagd zijn de dames: C. Sloterbeek, M. W. Kuipers, J. R. Postema, G. Miedema, H. de Valk, E. Rietsma, A. G. P. Klippenbroek, F. Hultenga, allen te Groningen.

Kollumer Courant 21.12.1895 ↓

— Bij de verkiezing te Zuidhorn op 16 dezer van een lid in het hoofdbestuur van het waterschap Westerkwartier in het 5de onderdeel (hoofdplaats Zuidhorn) werden uitgebracht 124 stemmen, van onwaarde 3, aantal kiezers 490. De heer H. Homan Bindervoet te Grijskerk verkreeg 46, de heer Jan Homan, landbouwer en grossier te Noordhorn 38, de heer J. W. Zantinga te Noordhorn 32 en de heer M. E. Teenstra te Zuidhorn 5 stemmen. Herstemming tusschen de heeren H. Homan Bindervoet en J. Homan.

— De sterke drank is het vergift der maatschappij. Wanneer zal het drinken ervan eens verboden worden of de mensch zoo zelfstandig zijn, dat hij het niet meer gebruikt, zelfs al loopt er een jeneverstroom van de Eems tot de Schelde? De sterke drank maakt den mensch dierlijk.

↑ ————— ↓ Kollumer Courant 21.12.1895

— 't Volgende staaltje, dat dezer dagen voorviel bij een openbare school, is zeker wel een bewijs van de groote moeilijkheden, waarmee een onderwijzer bij de opvoeding van de aan hem toevertrouwde jeugd soms heeft te worstelen. 't Hoofd der school meende de ouders van zekeren knaap in kennis te moeten stellen met hetgeen deze buiten de school-misdreven had. De moeder komt. Voor dat nog de onderwijzer de acte van beschuldiging ten einde heeft, valt reeds de moeder in: »Meester, gij behoeft mij niet te zeggen, wat een gemeene schavuit hij is; als ik hem aanzie (op den knaap wijzende), het zijn dezelfde gemeene onnen als zijn vader.»

Naar wij vernemen, zal M. Kleij, die in de woning van de familie Polak aan de Vladduct revolvergeschoten loste, waardoor de gebr. Polak en de dienstdode verwond werden, terechtstaan in de strafzitting van Donderdag 6 Juni.

Het is eene gewone strafzitting, maar waarin dan toch geene andere zaken behandeld zullen worden.

De beklagde zal terechtstaan wegens doodslag of poging tot diefstal, vergezeld van een misdrijf tegen het leven gericht (art. 288 Strafwetboek.)

Als verdediger zal optreden de heer Mr. Holthuis.

Nieuwe Prov. Gron. Courant 22.5.1912 ↑

Middebeem, 20 Oct. Hedennaniddag omstreeks 3 uur had hier een ongeluk plaats, hetwelk ernstige gevolgen had kunnen hebben. Terwijl het zontje van H. Zeven met twee schippers bezig was aardappelen te vervoeren, liep plotseling op den terugweg van het schip een rad uit de wipkar, waardoor de paarden op hol sloegen. Bij de Laan tusschen het huis van den heer Burema en de woning van mej. Mulder, zwenkte de wipkar, doordat de paarden de laan opronden. Hierdoor werden de berijders over de heg in den tuin van de wed. Mulder geworpen, en de paarden hielden voort. Bij het huis van de wed. Hartog slingerde de wipkar met zooveel geweld tegen den muur, dat er zelfs eenige pannen van het dak vielen. Hier bleef de kar liggen, maar de paarden renden verder door en vonden zelve den weg door het land tot het huis van den eigenaar, waar ze worden opgevangen.

Nieuwe Prov. Gron. Courant 24.10.1900 ↑

LEEWARDER COURANT.

Sollicitatie

Uit de Leeuwarder Courant van Donderdag, 9 Januari 1896:

Aangeboden dienst. Iemand kreeg op een advertentie in een der volksbladen,

100 jaar geleden

het volgende briefje: In den krant heeft ik geleze dat U, Edelachtbare Meheer, eene eenvoudige flinke dienstmeid noodig is. Ikke is noch nooit in eenen dienst geweest, ikke is twee en twintig jaren, ikke woon in V. . . op den Stations Weg Nummeroo. . . Nu meheer in den hoop dat ikke bij U Edeles Edelachtbare mag komen schei ikke uit met den penne maar nietes met het hart en blijft in hooge achtting in uwe dienstwillige dienaressen. . . A. O.

**Samenvatting 10 min. praatje 21 febr. 1996:
11 mei 1996 Genealogische Adviesdag te Utrecht**

door Joop van Campen

Zoals u wellicht heeft vernomen, zal op 11 mei a.s. het 50-jarig bestaan van de NGV worden gevierd in Utrecht met een grote manifestatie in de Expozaal van het Jaarbeurscomplex.

Deze manifestatie wordt gehouden onder de naam: **Genealogische Adviesdag**.

Wat is het doel van deze adviesdag?

De bedoeling is dat iedere bezoeker, die een antwoord zoekt op een redelijke vraag op genealogisch, heraldisch of historisch gebied, die dag respons krijgt. Bijvoorbeeld in de vorm van tips, aanwijzingen voor onderzoek in de eigen regio.

Wie nemen aan deze manifestatie deel?

Alle afdelingen van de NGV zijn uitgenodigd om een bijdrage te leveren. Nagevoeg alle afdelingen hebben hierop positief gereageerd. Verder zijn de Rijksarchieven benaderd om samen met het Algemeen Rijksarchief (ARA) uit Den Haag of met de NGV afdeling in hun regio acte de présence te geven.

Vervolgens zijn enige tientallen andere organisaties aangeschreven om mee te doen, zoals het Centraal Bureau voor Genealogie (CBG), de Indische Genealogische Vereniging, het Vlaams Centrum voor Genealogie en Heraldiek, Mosaik: Familienkunde Verein Kleve, Drentse Historische Vereniging etc.

Welke vormgeving krijgt de Genealogische Adviesdag?

Aangezien genealogisch onderzoek zich vaak toespitst op een bepaalde regio, is bij de opzet van de manifestatie gekozen voor een regionale indeling.

Er is gekozen voor een informatiemarkt met stands, die echter niet met marktkramen, maar met tafels wordt ingericht. Geen marktkramen omdat deze verminderde lichtopbrengst op het tafeloppervlakte geven. Bovendien moet het kostenaspect niet uit het oog worden verloren.

Verder is besloten om de 30 NGV afdelingen in regioverband te laten samenwerken. Zo zijn er 12 groepen ontstaan, die ieder een stand zullen bemannen. Aan iedere groep is gevraagd een thema te kiezen en dat genealogisch gezien uit te werken. Tenslotte moet iedere groep zelf zijn stand 'aankleden'.

Hoe komt e.e.a. er uit te zien?

De afdeling Groningen en Noord-Drenthe en de afdeling Drenthe zullen zich gezamenlijk presenteren met een stand. Ons gemeenschappelijk thema is "**Veen en Veenkoloniale Industrialisatie**".

Wij zijn van plan relevante en minder bekende bronnen te tonen, die betrekking hebben op de vervening, scheepvaart (turfschipperij), agrocultuur (d.w.z. landbouwindustrie voortgekomen uit de vervening, zoals de strokarton en aardappelmeel) en handel in Drenthe en Groningen.

In de nabijheid van onze stand presenteert het Rijksarchief Groningen zich met het thema "**Boerderijenonderzoek**". Het rijksarchief Drenthe koos het thema "**Archieven van de Maatschappij van Weldadigheid en de Rijksinrichtingen Veenhuizen en Ommerschans**".

Andere deelnemers aan deze manifestatie.

De groep Midden-Nederland (vertegenwoordigd door de NGV afdelingen Amersfoort en omstreken, Gooi en Eemsland en Utrecht) laat de archieven van de Nederlandse Spoorwegen zien. Als thema is gekozen de 'Zouaven' (dit waren Nederlandse, Belgische en Franse vrijwilligers in het Pauselijk leger omstreeks 1860/70).

De Noordhollandse afdelingen werken in genealogische verband het thema 'Water' uit, waarbij bronmateriaal uit de waterschapsarchieven zal worden getoond.

Naast de regionale afdelingen van de NGV, presenteren zich ook een aantal functionele afdelingen, zoals heraldiek, familie-organisaties en computergenealogie.

Daarnaast zullen enkele stands worden ingericht waar informatie kan worden verkregen hoe genealogisch onderzoek in de ons omringende landen kan worden verricht.

Er is ook een vraagbaak voor beginnende genealogen.

Gedurende de genealogische adviesdag worden een aantal lezingen en diaprojecties verzorgd.

U zult zich wellicht afvragen: "Zie ik nog wel de bomen door het genealogisch bos". Ter geruststelling kan ik u meedelen, dat er een programmaboekje aan de zaal verkrijgbaar zal zijn, waarin o.a. worden opgenomen alle aanwezige instanties met een korte vermelding van hun activiteiten.

Jubileum publikaties.

De stuurgroep die de Genealogische Adviesdag organiseert, is van plan een tweetal eenvoudige publikaties uit te brengen.

Zo komt er een brochure als aanvulling op het DTB-repertorium van het CBG. Het gaat dus om bronnen, welke nog niet in dit repertorium worden vermeld, maar bijvoorbeeld bij plaatselijke instanties worden bewaard. De aanvullende gegevens zijn ook aan het CBG toegezegd ten behoeve van een toekomstige herdruk.

De brochure is een éénmalige publikatie.

De tweede publikatie krijgt de vorm van een boekwerkje. Dit biedt een overzicht van alle bewerkte en genealogisch gezien belangrijke bronnen, die door de NGV afdelingen zijn ingezonden. Het boekje is door NGV leden te bestellen.

Het zijn publikaties van rijks- en gemeentearchieven, genealogische en historische verenigingen. Deze uitgave krijgt mogelijk een periodiek karakter.

Onze afdeling zal deze maand haar bijdrage inzenden. Als u nog suggesties heeft, zijn deze welkom bij het bestuur.

Ik hoop met dit 10-minuten praatje u een beeld te hebben geschetst van de komende manifestatie, de Genealogische Adviesdag.

Ver van huis - kunt u ze thuisbrengen ?

onder redactie van Antonia Veldhuis

Evert Groeneveld Cadee, gezagvoerder Nederlands barkschip Vereeniging, overl. zondag 24-10-1858, zeilend op 47°28' NB en 34°12' WL, wonend te Dordrecht, afk. van Winschoten?, oud 50 jaar. (Akte B.S. Dordrecht nr. 96 van 11-2-1859 als extract van het scheepsjournaal gevoerd door Eric Robert Sandberg).

Ingezonden door red. Familiekring Groeneveld.

Evert Hendrik Kuiper, kommies 's Rijksbelastingen (geb. Oude Pekela 12-4-1901) en echtgenote Grietje Zeelte (geb. Steenwijkerwold 19-6-1898) komen via Haarlem (geboorte dochter Cornelia in 1928) in Bergh en vertrekken 1932 naar Baarle Nassau. (Bevolkingsregister Bergh, Gelderland).

Ingezonden door red. Achterhoekbulletin.

Christianus Joannes Janssen rk. ged. Groningen 28-9-1788, z.v. Theodorus Janssen en Anna Catharina Schaak tr. Bergh 3-5-1823 Joanna Schuurman. (Burg. stand Bergh, Gelderland).

Ingezonden door Tonny Thuijs.

Johan Frederik Michael Iseken, geb. 5-7-1800 Delfzijl (akte van bekendheid) z.v. Johannes Iseken en Johanna Middendorp tr. Bergh 5-10-1822 Harmina Willemina Jansen. (Echtpaar laat kinderen NG dopen in Zeddam). (Burg. stand Bergh, Gelderland).

Ingezonden door Tonny Thuijs.

Hinderika Groeneveld, wed. Hendrik Barger, geb. Wildervank, overl. 9-6-1934 te Haarlem in het Elisabeth Gasthuis, oud 75 jaar, dr. van Folkert en Francina Glas. (Akte B.S. 11-6-1934 nr. 644).

Ingezonden door red. Familiekring Groeneveld.

Ik vond ze toevallig - hoe vindt u ze ?

Anno 1717 den 12 dec. is het konsistorio gehouden en van mij pastor voorgesteld hoedat Albert Jans de vorige zondag namiddag als voormiddag des h. h. nagtmaal gehoud(en) dronken in de kerk was geweest, waarop andere getuigden, dat hij in het uitgaan van de kerk grote butensporigheden begaan heeft en agter mijn rugge de tonge hadde uitgesteken en hebbe zelve Albert Jans daarover verstaan, die niets heeft ontkent, maar toonde een zeer groot berouw te hebben. En beloofde beteringe met verzekering om in het vervolg zulks nooit wederom gebeuren zoude, is hij als voor henen als tot de teikenen der genade toegelaten. (RA VI zz 4, Bellingwolde).

Huwelijkscontract Vdd (Vrieseloo) 30 mei 1744 tussen Willem Beerens en Naantje Elses: "Des bruidegoms moeder Renske Berens is van hier wanneer der enige twist voorviel tussen d bruidegom, en des bruits broeder weggegaen, sonder onderteikeninge. Deses dogh heeftet ende lijck gedaen, gelijk geset."

Frans van Gelder. Zakenregister Groninger Volksalmanak 1837 tm 1851 en Groningsche Volksalmanak 1890 tm 1929. 50 pagina's, ISBN 907501001x
Voor nadere informatie en/of bestellen: Uitg. Alvo, Buitenwatersloot 142, 2613 SV Delft. *Met dank aan dhr. Lups.*

G.W.Braam. De reisverhalen van twee familieleden 1995 en 1813.

In 1813 maakte Hendrik Wiebes van der Velde een 44 daagse voetreis van Tolbert naar Cherbourg. In hoofdzaak is het boek een verslag van dezelfde tocht van zijn nazaat Geert W.Braam maar dan in 1995. In de bijlage worden wat genealogische gegevens vermeld en historische feiten belicht.

D. Kuil. Feicke Alles Clock. Grondlegger van de Pekela's. Biografie & genealogie. Ten Boer, 1995. Uitg. Futurum. ISBN 9073684072 52 pagina's.

Feicke Alles Clock of Clocq (1605-1653) was een vervener, die voortvarend de ontginning aanpakte van de Pekelder venen, maar in de problemen kwam toen de stad Groningen en Winschoten onwillig bleken een diep met vrije afvaart te graven voor de afvoer van turf. Een rechtszaak volgde, maar werd verloren. Financiële problemen braken zijn verzet.

K.H. van Maar - Genealogie van Maar. Eigen uitgave. 15 eenzijdige bladen, uittrekblad 5 A-4tjes lang.

Op het uittrekblad is de afstamming uitgewerkt met als stamouders Jan Jans de Waij, afkomstig van Veldhausen (Bentheim) gest. 4-11-1752 te Adorp, en Tonniske Peters, ged. 20-5-1688 te Noordbroek, gest. ca. 1-5-1758 te Adorp.

In de bijlagen worden gegevens van enkele zijlijnen vermeld.

Het derde deel van dit boekwerk geeft een aantal vragen, waarop de auteur een antwoord zoekt.

Op een eenvoudige manier is hier het resultaat aantrekkelijk gepubliceerd. De gegevens hadden echter wel uitgebreider gemogen, bijvoorbeeld met de beroepen van de mannen.

Verdere informatie: *K.H.van Maar*, Bergmannstraat 60, 5615 KG Eindhoven

Van Dorkwerd naar Transvaal, het verhaal van Bartus en Izebrand van Til. Een historisch-genealogisch onderzoek naar emigratie en haar gevolgen, door R.A.D. Renting, 1994. Geschonken door *de heer C.E. Hulstaert*.

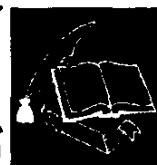
De eerste zeven jaargangen (1976-1982) van het tijdschrift **Veluwse geslachten**. Geschonken door *de heer Spreen* uit Winschoten. Samen met een eerdere schenking door de heer J. van Campen (zie HuppelDePup 1996 jrg. 3 nr. 1) beschikt onze afdelingsbibliotheek nu dus over een complete serie van de eerste 18 jaargangen van dit tijdschrift.

Veertien jaargangen **Gens Nostra** (1965-1978), waarvan een deel ingebonden, afkomstig van dezelfde schenker.

Jaarboeken Centraal Bureau voor Genealogie 1969, 1970, 1971, 1972, 1981 en 1982, geschonken door de heer M.J. IJzerman.

Alle gevers hartelijk dank namens het bestuur en zeker ook namens alle afdelingsleden die gebruik maken van onze bibliotheek.

Nieuwe boeken: Verschenen of nog te verschijnen

onder redactie van Eilko van der Laan

Ligtendag, W.A. De Wolden en het water. Groningen, 1995. Regioprojekt ISBN 9050280668 fl.39,95

Ondertitel: De landschaps- en waterstaats-ontwikkeling in het lage land ten oosten van de stad Groningen vanaf de volle middeleeuwen tot ca. 1870.

Van der Meer, J.K.H. Patriotten in Groningen. Groninger Historische Reeks nr. 14, Assen 1996. Uitg. Van Gorcum ISBN 9023231120 fl.49,50, geïllustreerd, met uitklapbare plattegrond

Dit boek geeft zicht op en inzicht in de personen en groepen die in de patriottenbeweging van de stad een rol hebben gespeeld. In de bijlagen veel namen van studenten, leden van diverse verenigingen, organisaties, hoogst aangeslagenen etc..

Gerding, M.A. Vier eeuwen turfwinning. De verveningen in Groningen, Friesland, Drenthe en Overijssel tussen 1550 en 1950. 't Goy-Houten, 1995 Uitg. HES. 534 pagina's, veel grafieken. Fl.65,= Handelseditie v.e. proefschrift.

De nadruk ligt sterk op de economische kant, zoals prijzen, hoeveelheden, scheepsvrachten etc..

In mei 1996 wordt het **Familieboek Boswijk van Ommelanderswijk** uitgebracht. In dit boek worden alle nazaten van Geert Lucas Boswijk (1737-1817) en Grietje Philippus (1740-1826) in de mannelijke lijn en tot in de derde generatie in de vrouwelijke lijn behandeld. 260 pagina's, gebonden, rijkelijk geïllustreerd, prijs fl 130,=. Nadere informatie en te bestellen bij: Wibo G. Boswijk, Akerstraat Noord 43, 6446 XC Brunssum.

Het Rijksarchief Groningen heeft een eerste folder uitgebracht in een serie **onderzoeks-folders voor archiefgebruikers**. De titel: **Boerderijenonderzoek**. De folder is bedoeld als hulpmiddel bij onderzoek naar de geschiedenis van boerderijen in de provincie Groningen, dwz de bewoningsgeschiedenis. Er volgt een opsomming van bronnen en archieven die men kan raadplegen, alsmede een lijst van boerderijenboeken, aanwezig in het Rijksarchief. Samensteller is G.W. Sevenhuijsen. De folder is verkrijgbaar in de studiezalen en op aanvraag. Tel. 050-3127347.

Er zal gaan verschijnen het boek **De Geschiedenis van Usquert**, een uitgave van Profiel, Bedum. Het gebonden boek bevat veel foto's en kaarten en telt ruim 200 pagina's. De prijs is fl.56,50.

De geschiedenis van de eerst bewoning tot heden wordt in het boek behandeld.

Samenvatting 10 min. praatje 21 febr. 1996: Nieuwbouw voor de Groninger archieven

door Dhr. A. Beuse

Naar alle verwachting zullen Gemeente- en Rijksarchief in Groningen in het voorjaar of de vroege zomer van 1997 hun nieuwe onderkomen in het Cascadeproject bij de Emmasingel betrekken. Het bijzondere hieraan is niet het feit dat beide diensten gaan samenwonen (dat hebben ze tot 1968 altijd gedaan), maar dat bezoekers met één instelling te maken krijgen, die als voorlopige naam *de Groninger Archieven* heeft meegekregen.

Dit is het gevolg van overleg tussen Algemeen Rijksarchivaris Ketelaar en burgemeester Ouwerkerk van Groningen, die een meerwaarde wilden toekennen aan de nieuwe huisvesting. Deze meerwaarde moest gevonden worden in het gemeenschappelijk beheer van het gebouw en op het gebied van de dienstverlening. Beide diensten zijn daarom uitgenodigd om te bezien hoe die meerwaarde op het gebied van de dienstverlening gestalte zou kunnen krijgen. Medewerkers van de beide archieven hebben toen de koppen bij elkaar gestoken en zijn tot de volgende uitwerking gekomen:

- Er komt een gemeenschappelijke entree voor beide diensten met een gezamenlijke receptie, waar een bezoeker zich maar éénmaal hoeft in te schrijven.
- Beide diensten zullen dezelfde openingstijden aanhouden, naar alle waarschijnlijkheid dinsdag van negen tot 's avonds half tien, woensdag tot en met vrijdag van negen tot vijf en zaterdag van negen tot half een. Dinsdagavond en zaterdagochtend zullen een volwaardige openstelling kennen, wat betekent dat dan ook stukken kunnen worden aangevraagd.
- Beide diensten zullen gelijke tarieven hanteren en gelijke faciliteiten bieden, bijvoorbeeld op het gebied van de fotografie.
- De manier waarop stukken worden aangevraagd zal niet afhankelijk zijn van de vraag of het gemeente- of rijksmateriaal betreft.
- Vergelijkbare bestanden zullen op gelijke wijze toegankelijk zijn: Er zal één bibliotheek-catalogus zijn, één archievenoverzicht en één serie toegangen.
- Materiaal in zelfbediening zal op een eenduidige manier gepresenteerd worden. Te denken valt hierbij aan bestanden op microfilm en -fiche, gekopieerde archiefstukken en naslagwerken en literatuur.
- De dienstverlening voor beide diensten zal zich afspelen in één studiezaal.

In het afgelopen jaar zijn medewerkers van Gemeente- en Rijksarchief doende geweest de samenwerking en de indeling van de studiezaal vorm te geven.

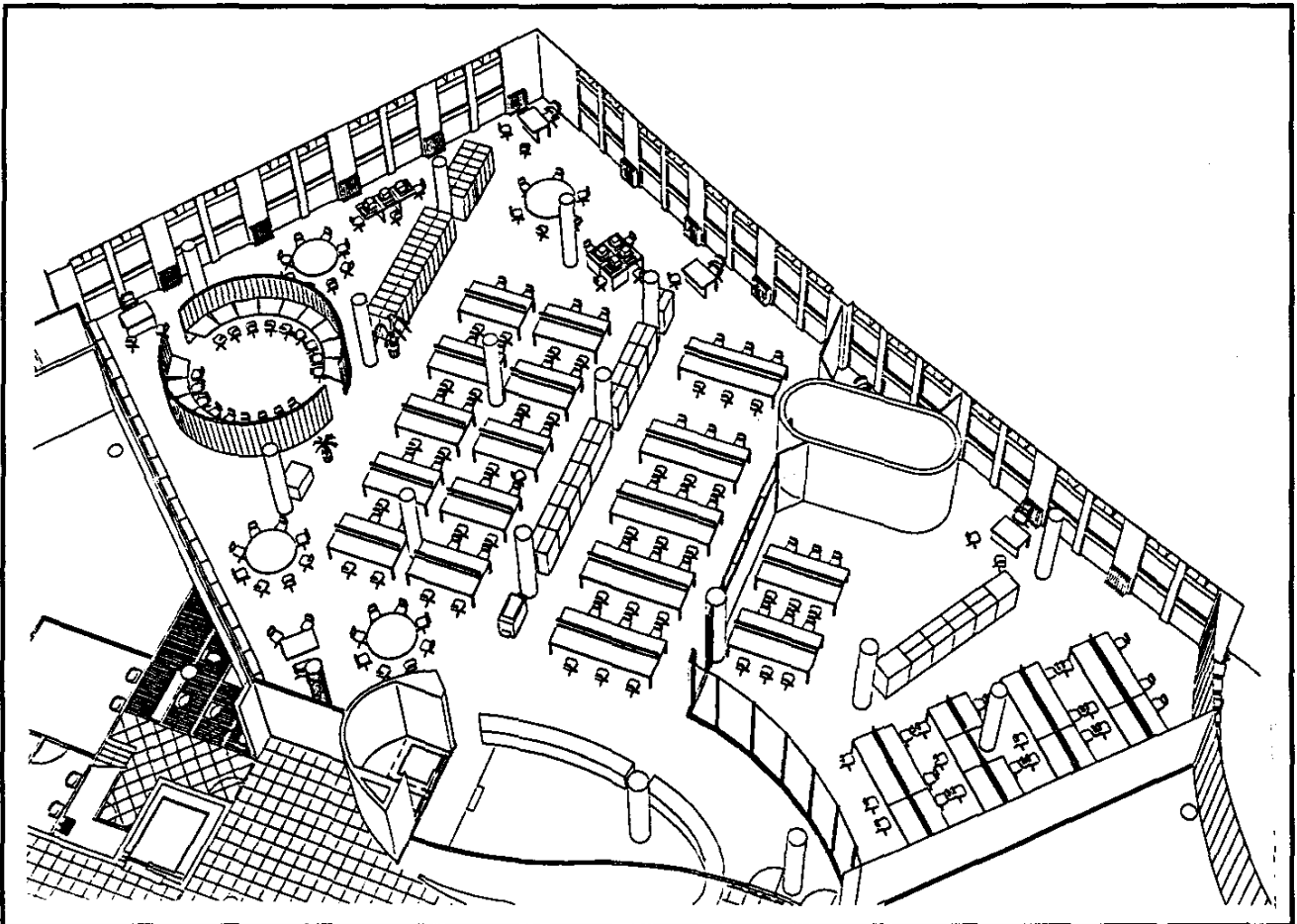
De studiezaal zal plaats bieden aan circa 135 bezoekers. Om een indruk van de grootte te geven: Het huidige Rijksarchief past qua oppervlakte gemakkelijk in de nieuwe studiezaal.

Om te voorkomen dat deze ruimte onoverzichtelijk wordt, zijn een aantal sectoren gecreëerd, die vanuit een centrale balie bediend worden. Onderscheiden worden de sector genealogie (85 zitplaatsen), atlas (15 zitplaatsen) en originelen (35 zitplaatsen). Op dit moment buigt een binnenhuisarchitect zich over de vraag hoe deze sectoren zo functioneel mogelijk over de totale ruimte verdeeld kunnen worden. Bovendien zal de bewegwijzering de nodige aandacht krijgen.

Gedurende het eerste jaar zal de studiezaal dubbel bezet zijn, met zowel mede-

werkers van Gemeente- als Rijksarchief. Na dat jaar zal de bezetting worden teruggebracht, waarbij afwisselend medewerkers van beide diensten zullen zijn ingeroosterd. Dit betekent natuurlijk dat medewerkers zich de bestanden van de "andere" dienst eigen zullen moeten maken. Daarmee is al een begin gemaakt en dit proces zal zich voortzetten wanneer het nieuwe gebouw is betrokken.

Op enig moment zullen aan de Viaductstraat en de Sint Jansstraat de deuren gesloten worden, waarna ze in het nieuwe gebouw zullen worden geopend. Hoeveel tijd tussen sluiting en opening zal liggen is nog onbekend; er zal uiteraard naar gestreefd worden om deze periode zo kort mogelijk te laten zijn.

Bij de illustratie: De nieuwe studiezaal in vogelvlucht, met een voorbeeld van een indeling. De ellipsvorm midden onder is aan de ene kant receptie en aan de andere kant studiezaalbalie. Het Emmaviaduct loopt parallel aan de wand rechtsboven.

(De heer Beuse is hoofd Studiezalen en Inrichtingen van het rijksarchief Groningen.)

ADVERTENTIE

Sommige boeken zijn onmiskenbaar bij historisch onderzoek. Daartoe rekenen we zeker de Bibliografie van Groningen, dat sedert 1983 jaarlijks inzicht geeft in publicaties in en over Groningen.

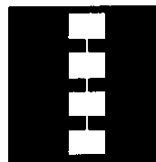
Daarnaast is in onze boekhandel in Haren en Groningen (Zwanestraat) een uitgebreide afdeling Groningana aanwezig.

b o e k h a n d e l
Boomker & Savenije

Rijksstraatweg 205 9752 B11 Haren (Holland)
Zwanestraat 41-43 9712 CK Groningen (Holland)
Oude Kijk in 't Jatstraat 19 9712 EA Groningen (Holland)

Stamreeks van: Pietertje van der Grijspaarde

door Bertie Xxxxxxx

Generatie I

Pietertje van der Grijspaarde, geb. Oude Pekela 19-02-1853, overl. ald. 20-05-1919.

tr. ald. 26-06-1873 **Jan Hindriks Nieman**, geb. Oudezijk gem. Nieuweschans 26-11-1846, binnenschipper, dagloner, arbeider, overl. Oude Pekela 02-02-1934.
Uit dit huwelijk 12 kinderen.

Generatie II

Izak van der Grijspaarde, geb. Oude Pekela 01-01-1826, binnenvaarder, praamschipper, winkelier, overl. Nieuwe Pekela 26-05-1885.

tr. (1) Oude Pekela 09-03-1852.

Anna Kuiper, geb. Oude Pekela 22-04-1828, overl. ald. 01-01-1872.

tr. (2) Nieuwe Pekela 14-06-1873 **Wija Hekman**, geb. Nieuwe Pekela 29-03-1828, overl. ald. 20-02-1891.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Pietertje**, geb. Oude Pekela 19-02-1853, zie generatie I.
2. **Jantje**, geb. Oude Pekela 11-08-1855.
3. **Jantina Hinderika**, geb. Oude Pekela 21-01-1860, dienstmeid, werkvrouw, arbeidster, overl. ald. 16-05-1923.
tr. (1) ald. 03-02-1894 **Jans Kaldijk**, geb. Oude Pekela 1872, dagloner, overl. ald. 12-10-1901.
tr. (2) ald. 07-02-1903 **Jan Horrel**, geb. Scheemda 1866, schipper.

Generatie III

Izaak van der Grijspaarde, geb. Oude Pekela 14-11-1801, hoedemakersknecht, praamschipper, arbeider, overl. ald. 03-09-1890.

tr. Oude Pekela 20-09-1825.

Jantje Hiltjes Landman, geb. Oude Pekela 22-01-1807, overl. ald. 19-01-1885.

Uit dit huwelijk:

1. **Izak**, geb. Oude Pekela 01-01-1826, zie generatie II.
2. **Hiltje**, schipper, geb. Oude Pekela 24-08-1828, zeeman, overl. ald. 25-01-1879.
tr. Oude Pekela 22-02-1855 **Wesselina Strobos**, geb. Oude Pekela 15-06-1828, dienstmeid, overl. ald. 07-05-1898.
3. **Jan**, geb. Oude Pekela 28-07-1831, praamschipper, binnenschipper, overl. Oude Pekela? 19-02-1886.
tr. Oude Pekela 27-05-1854 **Rikste Dijken**, geb. Oudeschans 10-01-1829, overl. Oude Pekela 01-11-1882.
4. **Renske**, geb. Oude Pekela 23-08-1834.
5. **Catrina**, geb. Oude Pekela 22-12-1837, overl. ald. 19-03-1902.

- tr. Oude Pekela 13-05-1865 **Ubbo de Groot**, geb. Oude Pekela 20-05-1841, timmerman, overl. Winschoten 11-10-1895.
6. **Abraham**, geb. Oude Pekela 09-12-1840, overl. ald. 10-12-1840.
7. **Pietje**, geb. Oude Pekela 25-03-1842, overl. ald. 23-03-1844.
8. **Abraham**, geb. Oude Pekela 19-03-1845, praamschipperknecht, schipper, binnenvaarder, overl. Nieuwe Pekela 09-11-1876.
tr. (1) Oude Pekela 23-05-1868 **Stientje Kroeze**, geb. Oude Pekela 28-08-1845, dienstmeid, overl. ald. 07-01-1874.
tr. (2) Nieuwe Pekela 23-04-1874 **Aafjen Bosman**, geb. Veendam 1851, overl. Oude Pekela? voor 1876.
9. **Pietertje**, geb. Oude Pekela 30-01-1848, overl. ald. 22-12-1917.
tr. ald. 25-02-1869 **Reinder de Groot**, geb. Leermens gem. 't Zandt 1845, zeeman, arbeider, overl. na 1917.
10. **Jantje**, geb. Oude Pekela 24-02-1851, overl. ald. 31-10-1888.

Generatie IV

Isaac van der Grijsparde (van de Griesparde, van (der) Grijsperre, van de Grijspade), ged. Groede in Zeeland 25-01-1767, arbeider, hovenier, schipper, wolkrasje(?), overl. Oude Pekela 14-12-1849.

tr.(1) Boertange 06-02-1791.

Trijntje Kuipers, geb. Veendam 16-11-1771, overl. Oude Pekela 05-08-1828.

tr.(2) Oude Pekela 06-04-1839 **Pietertje Harms Denekamp** (Dennekamp), geb. Oude Pekela 31-12-1793, overl. ald. 18-07-1851.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Jacobus Grijspeere** (Grijspere), geb. 1791, schoenmakersknecht, schoenmaker, overl. Colijnsplaat 18-06-1846.
tr. Colijnsplaat 05-10-1820 **Maria Pieterella van Beek**, geb. Colijnsplaat ca 1796, particuliere, overl. na 1848.
2. **Jan**, ged. Oude Pekela 07-06-1795, dagloner, overl. ald. 16-08-1863.
tr. **Grietje Peper**, geb. Oude Pekela 24-08-1802, arbeidster, overl. ald. 05-01-1873.
3. **Stijntje**, geb. Oude Pekela 09-03-1799, overl. voor 1808.
4. **Izaak**, geb. Oude Pekela 14-11-1801, zie generatie III.
5. **Abraham**, geb. Oude Pekela 13-12-1804.
6. **Stientje**, geb. Oude Pekela 03-08-1808, arbeidster, overl. ald. 21-01-1853.
7. **Willem**, geb. Oude Pekela 04-02-1811.
8. **Harm**, geb. Oude Pekela 08-05-1815, sloopstimmerman(sknecht), overl. ald. 24-06-1880.
tr. (1) voor 1848 **Maria Hindriks Streun**, geb. Blijham 1818, overl. Oude Pekela 26-08-1853.
tr. (2) ald. 24-05-1856 **Simentje Wijkinga**, geb. Appingedam 08-07-1820, dienstmeid, overl. Oude Pekela 18-11-1895.
Uit het tweede huwelijk:
9. **Sara (van der Grijsperre)**, geb. Oude Pekela 28-07-1835.

Generatie V

Isaac van Grijspere, geb. Groede ca 1740, arbeider, overl. Groede? voor 18-5-1776.

tr. Breskens 29-09-1765

Sara Strubbe, geb. Oostburg ca 1740.

tr.(2) Groede 18-05-1776 **Jacobus Coppejan**, geb. Rotthem? ca 1740.

Uit het eerste huwelijk:

1. **Isaac van der Grijsparde** (van de Griesparde, van (der) Grijsperre, van de Grijspade), ged. Groede 25-01-1767, zie generatie IV.
2. **Anna**, ged. Groede 01-01-1769.
3. **Abraham**, geb. Groede 27-02-1774, overl. ald. 25-01-1776.

Samenvatting lezing : De Friese gebieden op de drempel van de Nieuwe Tijd, 1498 - 1515

door Dhr. Paul Baks

Na de Duitse éénwording in 1989 werden de archieven in de voormalige D.D.R. toegankelijk. Toen bleek dat het archief van de hertogen van Saksen, die in de periode 1498-1515 het bestuur over de Friese gebieden uitoefenden, in zijn geheel bewaard was gebleven. Hiermee kwam er een definitief einde aan de "mythe" dat het zo belangrijke archief in de vuurstorm van Dresden op 12-13 februari 1945 verloren was gegaan.

Vanwege het gebrek aan historische bronnen is de Saksische tijd nog nauwelijks onderzocht. De Groninger, Friese en Oostfriese archieven bevatten weinig stukken uit deze periode, terwijl de kronieken van b.v. Worp van Thabor, Sicke Benninge of Eggerik Beningha alle een hiaat kennen. Historici als J.S. Theissen (*Centraal Gezag en Friese Vrijheid. Vriesland onder Karel V. Groningen, 1907*) moesten zich behelpen met de ca. 300 afschriften die archivaris J.L. Berns had laten maken (*Verslag aangaande een onderzoek naar archiefstukken, belangrijk voor de geschiedenis van Friesland uit het tijdperk der Saksische hertogen. Den Haag, 1891*). Het betrof hier slechts een tiende van het totaal! Onlangs is het totale archief "Friesländische Sachen", aanwezig in het Sächsisches Hauptstaatsarchiv te Dresden, integraal op micro-film gezet en thans raadpleegbaar in de rijksarchieven van Groningen en Friesland.

In 1498 werd hertog Albrecht van Saksen door de roomse koning Maximiliaan I aangesteld als gouverneur over de Friese gebieden. Het nieuwe gezag maakte een einde aan de oude partijstrijd tussen de Schieringers en de Vetkopers in Westerlauwers Friesland. De middeleeuwse vete-maatschappij maakte plaats voor een samenleving waarin een "modern" centraal gezag het openbare leven ging regelen. De uniformering van de maten, munten en gewichten, de kultivering van woeste gronden (Het Bildt), een verbetering van het onderhoud van kanalen en dijken, de invoering van het Romeins recht ten koste van de oude Friese rechtspraak en de instelling van een hoger gerechtshof te Leeuwarden zijn hiervan enige voorbeelden. Natuurlijk ging dit alles gepaard met steeds hogere belastingen. Tegen al deze veranderingen kwamen de Friezen in 1500 massaal in

opstand. Daarbij werden zij actief gesteund door de Groningers, die vreesden voor hun eigen onafhankelijkheid. Het beleg van de stad eindigde met de dood van hertog Albrecht. In de jaren na 1500 herstelde het Saksisch bestuur zich langzaam. In 1504 werden bestuur en rechtspraak in Westerlauwers Friesland met de "Saksische Ordonnantie" van hertog George duidelijk georganiseerd.

Een jaar later werd opnieuw de aanval op Groningen ingezet, waarbij de Saksische troepen werden gesteund door de graaf van Oostfriesland. In 1506 sloot graaf Edzard, zonder medeweten van de Saksers, een vredesverdrag met de Groningers. Hij pretendeerde de stad bezet te houden namens het Heilige Roomse Rijk, totdat er een oplossing was gevonden voor de strijdige aanspraken tussen de hertog van Saksen en de bisschop van Utrecht. De Ommelanden (die buiten dit conflict vielen) zou hij als stadhouder van de hertog besturen. Na 1506 werden in deze gebieden enige veranderingen naar Saksisch voorbeeld doorgevoerd. Zo kwam er in Winsum of Appingedam vier maal per jaar een hofgericht als appèlcollege bijeen. Maar om zijn eigen onafhankelijkheid te kunnen behouden, steunde graaf Edzard heimelijk de Groningers. Hierdoor bleven de veranderingen in de Groninger gebieden beperkt. Toenemende spanningen resulteerden in 1514 opnieuw in een Saksische belegering van de stad, welke nu door de graaf werd geholpen. Toen bleek dat deze steun onvoldoende was, namen de Groningers hertog Karel van Gelre als landsheer aan. Vanwege de enorme krijgskosten verkocht hertog George van Saksen een jaar later zijn rechten aan Karel V.

In tegenstelling tot de Westerlauwerse gebieden, waar de Saksische tijd een duidelijke breuk met het verleden betekende, bleken de veranderingen in de Groninger gebieden slechts van tijdelijke aard. De macht van de stad Groningen, gecombineerd met die van de graaf van Oostfriesland, bleek de rots waarop de Saksische ambities zouden stuklopen.

(Paul Baks studeerde geschiedenis en archeologie aan de Rijksuniversiteit Groningen. Thans is hij verbonden aan de Fryske Akademy waar hij werkt aan zijn dissertatie over het Saksisch bestuur in de Friese en Groninger gebieden.)

Oplossing raadsel blz. 39

Dit is een raadsel uit de Joodse traditie. In hoofdstuk 10 van het bijbelboek 1 Koningen wordt verhaald hoe de koningin van Seba bij koning Salomo op bezoek kwam om hem op de proef te stellen met raadsels. "Maar Salomo wist het antwoord op al haar vragen; niets was voor de koning zo duister dat hij het antwoord schuldig moest blijven." (1 Kon. 10:3).

Het antwoord dat Salomo volgens een midrasj (een interpretatie van een passage uit de Thora) gaf, luidde: "Dat waren de dochters van Lot". Hij verwees daarmee naar Genesis 19:30-38, waarin verteld wordt hoe Lot (een neef van Abraham) na de verwoesting van Sodom en Gomorra in een grot ging wonen, samen met zijn beide dochters. In het verhaal zegt de oudste tot de jongste: "Vader wordt oud, en er is geen man in het land die bij ons kan komen, zoals dat overal elders gebeurt. Kom, laten wij vader wijn drinken en gaan bij hem liggen, in de hoop dat wij van hem kinderen krijgen". Zo worden beide dochters van Lot zwanger van hun vader. De oudste baart Mobach, de jongste Ben-Ammi.

Vragen en antwoorden

onder redactie van Thijs IJzerman

Deze rubriek is bedoeld voor specifieke vragen op genealogisch gebied in de provincie Groningen en in Noord-Drenthe en voor algemene vragen van genealogische aard. Voor deze rubriek gelden enkele "spelregels":

- Formuleer uw vraag zo bondig mogelijk;
- Per inzender wordt in deze rubriek niet meer dan drie vragen per keer behandeld. Indien u meer dan drie vragen instuurt dan worden deze 'uitgesmeerd' over meerdere afleveringen.
- Als er een antwoord komt of u weet het antwoord op een vraag, stuur deze dan niet aan de vragensteller(ster) maar aan de samensteller van de vragenrubriek. Op deze manier kunnen ook andere lezers profiteren van de antwoorden.
- Wanneer u uw vraag of antwoord met behulp van een tekstverwerkingsprogramma heeft opgesteld, kunt u de redacteur van deze rubriek een hoop tikwerk besparen door uw vraag/antwoord op een diskette of floppy op te sturen. Teksten graag in WP 5.x of ASCII en een uitdraai of print bijvoegen. U krijgt uw diskette/floppy z.s.m. terug.
- De redactie behoudt zich het recht voor om uw vragen in te korten of te herformuleren.
- Het is niet de bedoeling dat de redactie op zoek gaat naar het antwoord, dat moet van de lezers komen.
- U kunt uw vragen en antwoorden sturen naar het algemene redactie-adres zoals vermeld op de binnenkant van de kافت van HuppelDePup. Graag altijd voldoende porto voor antwoord bijvoegen.

Antwoorden

Antwoord op vraag 1996/4 Kayer

Dhr. Tjaden, Scheemda

Wij ontvingen de volgende fragment-genealogie: I. Waldrik Kayer, steenbakker, boer, kruidenier, caféhouder, geb. Farmsum 04-10-1839, overl. Delfzijl 03-06-1875 tr. Delfzijl 22-05-1869 Annachiena Bakker, geb. Farmsum 15-05-1844, overl. ald. 19-01-1918 had volgende kinderen: II-a Anna Kayer; II-b Meerten; II-c Harke. II-a Anna Kayer, geb. Farmsum 19-03-1872, overl. ald. 04-8-1951, tr. 1. Klaas Drewes, verdronken op zee; tr. 2. Delfzijl 10-09-1903 Evert Tjaden, gezagvoerder loodswezen, geb. Delfzijl 21-02-1860 of 1868, overl. Groningen 03-03-1956.

II-b Meerten Kayer, werkzaam bij houtbedr. in Winneweer, geb. Farmsum 18-03-1874, overl. ald. 13-07-1941, hij tr. Delfzijl 14-08-1873 Ubbeliena de Boer, geb. Delfzijl 14-08-1873, overl. Groningen 08-01-1930. Kinderen: 1. Waldrik, geb. Farmsum, 20-02-1901, overl. ald. 02-12-1977, ongeh.; 2. Derk, geb. Winneweer, 19-10-1905, jong overl.

Verder ontvingen wij de kwartieren 1-2-3-4-5-8-9-16-17-32-33 van Anna Kayer. Deze zijn op aanvraag te verkrijgen bij de redacteur van deze rubriek.

Aantwoord op vraag 1996/11 Gros

R.J. van Wijk, Haren(Gn)

Kwartier 9: Wendeltje Hendriks is gedoopt Groningen Nieuwe kerk 09-10-1672, en overleden in 1714 (klapper inventarissen Weeskamer 1714/28); dochter van Hindrik Hindriks en Hilletjen Jans, die in ondertrouw gingen te Groningen op 02-05-1657.

Naast Wendeltje is bekend een dochter Geeske Hindrix, die huwt Groningen Nieuwe Kerk 06-05-1686 (otr 27-03-1686) met Jan Folckers, van Doesborgh. Deze Jan Folckers vertegenwoordigt, als zwager, Wendeltjen Hendrix bij haar ondertrouw met Valentijn Gros (ondertrouw Groningen 28-05-1692).

Vragen

Vraag 1996/14 Nieman

Bertie van 't Wel-Nieman, Enschede

Hendrik Jacobs (Nieman) komt uit Oudeschans. Hij moet ca. 1740 geboren zijn. In doopboek aldaar niet te vinden. Waar wel ?

Vraag 1996/15 Hove/Hoeve/Hovee

A. Veldhuis, Barneveld

Jan Harms Hove/Hoeve/Hovee, geb. ca. 1750, RK, klokkenmaker te Vlagtwedde, overl. aldaar 1799, tr. in Duits/Groninger grensgebied ca. 1780 Gesiena (=Siena) Berends, geb. ca. 1750, overl. Vlagtwedde 31-10-1806. Uit dit huwelijk 5 kinderen, allen ged. (RC) te Vlagtwedde.

Gevraagd: Voorouders Jan en Siena. Komen zij wellicht uit de omgeving van Hannover ?

Vraag 1996/16 Geerts

P. Bos, Zwolle

Jurjen Geerts komt 3-6-1750 te Scheemda als j.m. met att. van Midwolda, gaat anno 1755 met att. van Midwolda naar Meeden, tr. (ws. Meeden) ca. 1756 met Grietje Jans Kroon (geb. 1733, overl. 1830, bekend) en overl. Meeden 8-4-1792. Kinderen naar zijn familie genoemd: Geert en Jacob.

Gevraagd akten uit de recht. arch. buiten Meeden (dus niet uit V kk) na 1755, waaruit blijkt wie zijn ouders (ev. brs, zrs) waren.

Vraag 1996/17 Jans (Eppenhuisen)

P. Bos, Zwolle

Gevraagd de ouders van Wobbina (of Wobge) Jans, in 1713 te Eppenhuisen gehuwd met Hebe Jans.

Vraag 1996/18 Jans (Menkeweer)

C. Nienoord, Thorbeckelaan 37, 3201 WJ Spijkenisse

In verband met de oprichting van een familievereniging contact gezocht met afstammelingen en aanverwanten van: Sijwert Jans, ged. 05-08-1691; Symon Jans, ged. 11-12-1692; Trijntje Jans, ged. 09-04-1694; Jacob Jans, ged. 26-02-1699; Luy Jans, ged. 31-07-1700 en Boucke Jans, ged. 12-10-1704. Allen gedoopt te Menkeweer en kinderen van Jan Sijwerts en Jantien Reinders die van 1679 tot 1711 op 't Barckhuis te Menkeweer even boven Onderdendam woonden.

Vraag 1996/19 Weg

Tonnis Musschenga, Mensingeweer

Symen (Simon) Jacobs Weg, geb. 1792, veldwachter en logementhouder te Onderdendam, tr. 4-12-1816 te Bedum met Aafke Freerks Bulthuis, geb. 21-03-1794 te Onderdendam, dr. van Freerk Jacobs Bulthuis en Trijntje Cornelis Kuiper. Zij hadden o.a. de volgende kinderen: 1. Freerk Simons Weg, geb. 02-03-1819 te Menkeweer, landbouwer onder Engeweer, overl. 02-04-1898 te Onderdendam, geh. met Trientje Hendriks Bulthuis, geb. 15-04-1822 te Onderwierum, overl. 14-04-1872 te Westerwijtwerd; 2. Derk Simons Weg, geb. 05-12-1822 te Onderdendam, tr. 06-12-1861 met Wendel Jurjens Mellema; 3. Hindrik Simons Weg, geb. 22-09-1836 te Onderdendam, koopman te Onderdendam, later landbouwer te Onderwierum, overl. 13-04-1900 te Winsum, tr. 14-06-1866 te Bedum met Jacoba Ploegh, geb. 26-12-1834 te Midwolde, overl. 31-10-1906 te Winsum.

Vragen:

- a. Wie kan iets vertellen over het voor- en nageslacht van Symen Jacobs Weg ?
- b. Freerk Simons Weg en Trientje Hendriks Bulthuis hadden 5 kinderen, te weten: Aafke, Harmke, Eza, Simon en Hindrik. Het nageslacht van Aafke en Eza is me onbekend. Wie weet hier meer van?

Vraag 1996/20 Isebrant Arents

Tonnis Musschenga, Mensingeweer

Isebrant Arents, tr. 24-03-1754 te Westernieland met Martjen Hebels (ook Ebels), geb. 26-08-1725 te Saaxumhuizen, dr. van Hebel Jacobs en Anje Simens. Zij hadden onder anderen de volgende kinderen: 1. Arent Isebrants Musch, geb. 16-01-1757 te Westernieland ? 2. Enne Isebrants Musschenga, geb. 25-03-1765? te Westernieland, overl. 03-04-1849 te Kloosterburen, tr. 25-04-1790 met Abeltje Tonnis Kapenga.

Gevraagd:

- a. Voorouders van Isebrant Arents en Martjen Hebels ?
- b. Wie kan meer vertellen over Arent Isebrants Musch en zijn nageslacht?
- c. Is er meer bekend over eventueel andere kinderen en hun nageslacht?

Huwelijkscontracten Oude Pekela getranscribeerd

De huwelijkscontracten van Oude Pekela van 1677 tot 1807 zijn door Dick Kuil getranscribeerd en bij hem op diskette (opgemaakt in WP 5.1) te bestellen.

Evenals de originelen zijn de huwelijkscontracten onderverdeeld in vier delen en te bestellen voor f 25,- per deel. Deel 1 loopt van 1677-1762 (met index), deel 2 van 1762-1782, deel 3 van 1782-1798 en deel 4 van 1798-1807. Alle in de huwelijkscontracten voorkomende namen, familierelaties en soms een korte samenvatting. Te bestellen door overmaking op postbankrekening 1414646 tnv D. Kuil te Den Boer onder vermelding van het gewenste deel. Voor vragen kunt u bellen met dick Kuil, tel.: 050 - 302 20 44.

KOPY VOOR DE VOLGENDE HUPPELDEPUP DIENT U UITERLIJK EIND JUNI TOE TE STUREN AAN HET OP DE BINNENKAPT AFGEDRUKTE ALGEMENE REDACTIE-ADRES.

Bestuur

van de afdeling Groningen en Noord-Drenthe van de Nederlandse Genealogische Vereniging

Voorzitter

Ir. A. Daae, Jan Steenweg 8, 9761 HJ Eelde, 050 - 309 22 93

Vice-voorzitter

M.J. de Lange, Boraxstraat 120, 9743 VS Groningen, 050 - 577 63 75

Secretaris / plaatsvervangend afgevaardigde

C.M.W. Hessels, Prof. van Giffenweg 10, 9804 RV Noordhorn, 0594 - 50 22 05

Penningmeester / afgevaardigde

M.J. IJzerman, Sietse Veldstraweg 27, 9833 TA Den Ham (Gn), 050 - 403 13 59

Overige leden

H.J.E. Hartog, Snelliusstraat 28, 9727 JN Groningen, 050 - 525 33 33 (D.I.P.)

F. Renssen, Hoofdweg 396, 9765 CT Paterswolde, 050 - 309 40 55 (knipseldienst)

A. Veldhuis, Dr. A. Plesmanlaan 75, 9269 PJ Veenwouden, 0511 - 47 58 98

ADVERTENTIE

Kopiëren doet u bij

Doe het zelf & PC
Sint Jansstraat 21-23
9712 JM Groningen
Telefoon 050-3144371

Breng- en haalservice
Schuitendiep 17
9712 KD Groningen
Telefoon 050-3185357

NGV

GENEALOGISCHE ADVIESDAG

grote manifestatie

50 jaar

Voorouderonderzoek

Utrecht

Jaarbeurs, Expo-zaal

zaterdag 11 mei 1996

10 - 17 uur

informatie uit binnen- en buitenland

toegang f 5,-

Vereniging. Amstel Hog. SMO. Wijkmeer

Nederlandse Genealogische Vereniging
Inlichtingen: postbus 976, 1000 AZ Amsterdam

HuppelDePup

ISSN-nummer: 1380-7277

Indien onbestelbaar:

Prof. van Giffenweg 10 9804 RV Noordhorn (Gn)